

„A vita következményeként mindenesetre jókora késéssel, csak délután kezdődhetett meg az eredeti napirend szerinti munka.”

Ülésezett a zsinat ► 3. oldal

„A parlamenti döntés nem a jogi személyé válás lehetőségéről határoz, hanem az egyházi státus megszerzéséről. (...) Jelen esetben az egyházi státus elismerésekor arról van szó, hogy az egyházak jogosultak lesznek-e bizonyos plusztámogatásokra.”

Parlamenti verdikt: 32 az egyház ► 4. oldal

„A fórumbeszélgetés legizgalmasabb kérdése lett tehát, hogy miként motiválhatók az emberek – és különösen a fiatalok – a szolgálatra, a másik ember iránti felelősségvállalásra.”

Krisztus-hordozó nemzedékek ► 5. oldal

Az ember, aki gyülekezeteket ültetett ► 2. oldal
Szélrózsza-előtalálkozó ► 3. oldal

Kortárs prédikátorportré ► 4. oldal
Beszélgetés Lackner Pállal ► 6. oldal

Teremtésvédelem böjtben ► 11. oldal

Melléklet: ÚTTÁRS – magyar evangéliumi lap

SEMPER REFORMANDA

„Mózes maga mondja: »Átkozott minden, aki fán függ.« Ezért szidalmazták kárhozottnak, átkozottnak. Magán se tud segíteni, hogy tudna másokon?! De rosszul látták. Mert hiszen a mi fájdalmainkat hordozta. Külső látszatra mintha átkozott volna. Voltaképpen pedig a mi fájdalmainkat hordozta. »Azért van rajta büntetés, hogy békeségünk legyen, és az ő sebeivel gyógyultunk meg.« Ő bűnhődik, miénk a béke. Mi haragítottuk meg Istent, s ő vezekel érte, hogy bűneinktől megváltva békeséghez jussunk. Néki szenvedni kell, mi pedig megmenekültünk. Mily gyalázatos dolog volna ekkora szeretetet és irgalmasságot csak úgy elfelejteni!”

► Luther Márton:

Jer, örvendjünk, keresztyének!
(Szabó József fordítása)

Réthelyi Miklós nemzetierőforrás-miniszter mellett Buda Annamária, egyházunk diakóniai osztályának vezetője, mögötte Gáncs Péter elnök-püspök és Pröhle Gergely országos felügyelő

FOTO: HORVÁTH-BOLLA ZSUZSANNA / EVANGÉLIKUS.HU

Mentőautót adományozott az evangélikus egyház az OMSZ-nek

► Az idén százhuszonöt éves fennállását ünneplő Országos Mentőszolgálat (OMSZ) a tavaly indult államadósság-csökkenítő akció keretében egy teljesen felszerelt mentőautót kapott a Magyarországi Evangélikus Egyháztól. A több mint harmincmillió forint értékű, emberi életet mentő gépjármű kulcsait a kormány nevében Réthelyi Miklós nemzetierőforrás-miniszter vette át ünnepélyes keretek között Pröhle Gergelytől, egyházunk országos felügyelőjétől február 24-én a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium épülete előtt. Az ünnepségen Gáncs Péter elnök-püspök mondott igei köszöntőt, majd megáldotta a gépjárművet. Az egyház adományáért Cserhádi Péter egészségpolitikai helyettes államtitkár és Mártai István, az OMSZ főigazgatója mondott köszönetet.

Igei köszöntőjében Gáncs Péter két evangéliumi képet említett példaként a betegszállítás bibliai gyökereiről. Az elnök-püspök így fogalmazott: „Hisszük és reméljük, hogy a most átadandó autó is hozzájárulhat ahhoz, hogy a mentő szeretet, a szakszerű orvosi segítség lehetőség szerint mindig idejében, mindig a kellő pillanatban megérkezzen a rászorulókhöz.”

Pröhle Gergely a mentőautó kulcsait átadva azt mondta: a magyarországi evangélikusoknak olyan történelmi kötelezettségük van, melynek megfelelően „a jó gazdát, a jó államot” kell segíteniük. Ezzel összefüggésben utalt arra, hogy az Európai Unió gazdaságilag sikeres államainak többsége protestáns ország.

Annak a meggyőződésének is hangot adott az országos felügyelő, hogy az evangélikus egyháznak a jó állam, a jó gazdálkodás iránti elkötelezettségét olyan formában kell kifejezésre juttatnia, amelyben benne van a közösség diakónia iránti elkötele-

zettsége és a gyakorlatiassága is. Az adományozással az egyház most azt a szervezetet segíti, amelyet sújt az államadósság és a magyar gazdaság nyomorúsága – hangsúlyozta. Pröhle Gergely egyúttal sajnálatát fejezte ki, hogy az egyház nem tudott több mentőautót rendelkezésre bocsátani, de annak a meggyőződésének adott hangot, hogy kezdetként ez az adomány is kiválóan jelzi, hogy az egyház az emberek felé fordul.

Magyarország kormánya nevében Réthelyi Miklós nemzetierőforrás-miniszter köszönte meg a mentőautót. Mint mondta, a modern, infokommunikációs társadalomban is meg kell találni az egyházak helyét. Emlékeztetett arra, hogy az egyházaknak a kommunizmus évei után „teljesen lehetetlen, visszatorított, sokszor kifigurázott helyzetből” kellett visszanyerniük a helyüket a kilencvenes években, de ma már fontos szerepet játszanak az oktatás, a szociális gondoskodás, a sport és a kultúra területén egy-

aránt, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium pedig szoros kapcsolatban áll az egyházak vezetőivel.

Meglátása szerint élni kell „az egymáshoz fordulás” lehetőségeivel, mert abban, hogy „kiegyensúlyozott, jókedvű, bizakodással a jövőbe néző társadalomban” éljünk, az egyházaknak is fontos szerepük kell, hogy legyen. Réthelyi Miklós szolt arról is, hogy az egészségügyben nemcsak betegségek elleni harc folyik, hanem a betegek lelkét is gyógyítani kell, mert „lelkialapotunk és testi betegségeink kölcsönösen és többszörösen egymáshoz kapcsolódnak”.

Cserhádi Péter helyettes államtitkár a mentőautó ünnepélyes átvételkor rámutatott: „Óriási jelentősége van az egyházak szolgálatának, mert ma már szinte csak tőlük várhatjuk, hogy olyan többletet tegyenek hozzá az ellátáshoz, amelyet sajnos más módon nem tudunk megvásárolni.” Felhívta a figyelmet arra, hogy az evangélikus egyház elkötelezettsége az egészségügy területén a múltban is megmutatkozott. Hozzátette: a mentőautó a benne dolgozók és az általa szállított betegek szempontjából „hihetetlen nagy jelentőségű”, mert „sokan megélték már, hogy milyen érzés egy édesanyát betenni a mentőautóba, illetve milyen érzés egy gyermeket kísérni vagy bent feküdni egy mentőautóban”.

A gépkocsin egyébként logóval ellátott felirat jelzi: „Ez a mentőautó a Magyarországi Evangélikus Egyház adománya”.

► Folytatás a 3. oldalon

Jézus a válasz

■ SZEVERÉNYI JÁNOS

„Jézus a válasz” – lehetett olvasni egy időben metrókocsikon, egyéb helyeken kiragasztva. Egyes egyházi körökben szokás megmosolyogni az ilyen – pietistának, naivnak tartott – megnyilvánulást, missziós akciót. Jézus a válasz. De mi volt a kérdés? – reagáltak frappánsan némelyek.

Jézus a válasz. Mire? Az emberrel, világgal, egyházzal kapcsolatos minden igazi, égető, alapvető kérdésre.

Napjainkban is van kérdés bőséggel: mi lesz gyermekeinkkel, a házasságokkal, a családdal, az otthonnal, hazánkkal, Európával, az egyházzal, az egész törékeny, válságot, krízist megélő nyugati kultúrával? Csak nem Jézus mindezekre a válasz?!

De igen. Hiszem és tudom, hogy ő a megoldás, a válasz: tanítása, élete, váltásghalála, feltámadása; Szentlélek általi folyamatos munkálkodása az akarata, szándéka szerint megújult egyház által.

Ugyanis őbenne, őáltala jött el közénk Isten és az ő országa. Ő tette világossá, érthetővé, befogadhatóvá a teremtés értelmét és célját. Ő az, aki ezen a földön a legtöbbet tette a bajba jutott, bukott emberért és világért. Ha megtérünk hozzá, és Lélek által újjászületünk, az ő tanítása szerint élünk, megváltozik, meggyógyul a viszonyunk egymással a családban, felekezeten, vallások, népek közösségében. És ennek pozitív kihatása lesz a környezetre, termésketre, gazdaságra, politikára.

Egyházi levelezőfórumunkon, a *Fraterneten* néhány héttel ezelőtt vita alakult ki „Európa szelleméről”. Némelyek – közöttük én is – azon a véleményen vannak, hogy baj van Európával, baj van a nyugati civilizációval. Mások túlzónak érzik aggodalmainkat. (A disputa egy hír nyomán indult el: Svédországban ötéves korában árulták el a „nem nélkülinek” nevelt fiú nemét. Akkor is csak azért, mert az iskolai beíratáskor meg kellett adni ezt az adatot.)

Jonathan Sacks brit ortodox főrabbi Rómában, a Pápai Gergely Egyetemen 2011. december 12-én tartott előadásában többek között ezt állította: „Manapság Európa szekulárisabb, mint a kereszténység előtti Róma utolsó napjaiban, a bűnös pedig az agresszív tudományos ateizmus, ami süket a hit zenéjére; a beszűkült materializmus, ami vak az emberi lélek képességeire; a nemzetközi vállalatok, amelyek kontrollálhatatlanok és erősebbek a nemzeti kormányoknál.”

„Ha Európa elveszti zsidó-keresztény örökségét, amiből történelmi identitása származik, valamint irodalma, művészete, zenéje, oktatása, politikája és gazdasága legnagyobb teljesítményei, elveszíti önazonosságát és nagyságát, ha nem is azonnal, de még azelőtt, hogy ez a század véget érne.”

Egy híres keresztény mondást parafrázálva: „Mit nyer Európa, ha megnyeri is az egész világot, de elveszíti saját lelkét? Európát az a veszély fenyegeti, hogy elveszíti saját lelkét.”

Ez a zsidó tanító világosabban látja keresztyén hagyományú földrészünk véstesen fenyegető állapotát és az abból való gyógyulás útját, mint sok egyházi ember.

Milyen érdekes: a kínai kormány tudományosan analizáltja a nyugati kultúra sikertörténetét. Az foglalkoztatja őket, hogy annak ellenére, hogy a 15. században a kínai technológia fejlettebb volt, mint az európai, miért előzte meg őket a Nyugat. A választ így fogalmazták meg: nem a haditechnika, a politikai és gazdasági rendszer volt a felemelkedés titka, hanem a kultúra szíve, a vallás, a keresztyénség.

És mivel Európát ma nem a keresztyén hit motiválja, hanem a meggazdagodás, materializmus, a korlátlan fogyasztás, a lelketlen hedonizmus, „a relativizmus diktatúrája”, ezért van féltékenyünk. Az a kultúra beteg vagy haldoklik, amely milliószámra pusztítja el magzatait, törvényesíti és propagálja a teremtés rendjétől eltérő életformákat, szokásokat, és reprodukálni sem képes magát, nemhogy gyarapodna.

Igen, Jézus a válasz. Jézus meghirdette az Ország jelenvalóságát. Ennek erejéből, tartalmából fakadhat az értelmes, igaz böjt és megtérés. Ma a böjt nem a csabai kolbásztól való időnkénti tartózkodást jelenti, hanem az élő Isten előtti elcsendesedést, megtérésre hívásának meghallását, gondolatainknak, szavainknak és cselekedeteinknek az ige mérlegére való helyezését.

Lükten az isteni szeretet ezekből a biztatásokból: keress, zörgess, kiált! Miért? Mert van kihez kiáltani, mert a zörgetést ő tanácsolja, és megnyíló ajtóval válaszol, keresésünket segíti az elhagyott otthon hazahívó kisugárzása.

Jól tudja a mi Alkotónk, mennyei Atyánk, hogy mire van szükségünk, és azt is, hogy mire vagyunk. A kettő nem mindig fedi egymást. Mivel ő teremtett, ő tudja, mi végre teremtett. Csak az általa alkotott törvény mentén vezetett élet működőképes. Kétféle törvény szerint nem lehet élni. Csak a „gyártó” által adott „használati utasítással” élve működik az életünk, „rendeltetésszerűen”. Az emberi vélekedések változnak, de a szükségletek, hiányok és bűnök nemzedékről nemzedékre ugyanazok, és a válasz is ugyanaz.

A böjt segít különbséget tenni a között, amit akarok, és amire szükségem van.

Reminiscere – Gondolj, Uram, irgalmadra! Mert te vagy a válasz életünk minden égető feltett és ki nem mondott kérdésére.

A szerző a Magyarországi Evangélikus Egyház országos missziói lelkésze

Oratio œcumenica

Szerető Atyánk! Hálát adunk most itt előtted, mert nem nézted hiábavaló életünket, hanem szolgáló formát öltöttél, letetted teremtő dicsőségedet, és lehajoltál hozzánk. Hallgass meg most bennünket kegyelmesen, és fordítsd imádságunkat áldásunkra, hogy nálad hitet, bölcsességet és jóakaratot találjunk!

Könyörgünk hozzád köztünk hangzó igédért, szentségeidért, melyekkel élünk, egyházad hitéért, országod eljöttéért, hogy ígéreted, melyet választottaidnak adtál, erős várként őrizze népedet minden próbatételében.

Könyörgünk gyülekezetünkért, annak tagjaiért, hogy akik közöttünk keresik arcod fényét, a testvéri közösségekben és szavad tiszta hangjában hittel meglássák azt. Könyörgünk az ige hirdetőiért egyházunkban és egész egyházadban. Áldd meg őket Szentlelkeddel, hogy minden alkalommal, amikor szólnak, te szólj általuk. Áldd meg a szolgálatra készülődőket, a gyülekezeteinkbe szuplikációs szolgálatra induló teológushallgatókat, az őket felkészítő tanárokat és az őket fogadó gyülekezeteket alázattal, egymás iránti készséggel és testvéri lélekkel, hogy mai gyermekeinknek majdan áldott lelkeszei legyenek!

Könyörgünk betegeinkért, a betegeket ápolókért, a szeretteik miatt aggodókért. Eléd visszük szegényeinket, a hitükért üldözött hittestvéreinket, bajba jutott embertársainkat, elszegényedő honfitársainkat. Légy oltalma azoknak, akiket mi csak szánni tudunk, de megmenteni nem! Légy megtartója azoknak, akik magukra maradtak kiszolgáltatottságukban! Légy megőrző igéje azoknak, akik éheznek és szomjaznak az igazságot!

Könyörgünk önmagunkért, közösségünkben, családjunkban, környezetünkben való hangos és csendes tanúságtételünkért: adj egymás felé nyitott szívet, minden helyzetben való készséget és törekvést arra, hogy egymást meghallgassuk, megértsük és támogassuk!

Könyörgünk Magyarországot, népünkért és vezetőinkért. Bölcseségre bízunk a világ hatalmasait: őrizd meg őket hatalmuk rettenetes csapdájától! Szeretetedre bízunk a világ kicsinyeit: nyisd meg nekik igéd el nem apadó forrását!

Könyörgünk egyházunk tisztviselőiért: presbiterekért, felügyelőkért, munkatársakért, megválasztott és névtelen szolgálóidért: őrizd meg őket az önmaguk előtti tekintély veszedelmétől, és légy pártfogójuk szolgálatukban, hogy rajtuk keresztül a te dicsőség ragadjon magával mindannyiunkat!

Könyörgünk minden jó- s balsorsunkban kegyelmedért, megmentő igédért és igéd viláosságáért: üdvözíts minket akaratod szerint, Jézus Krisztus Urunk által! Ámen.

Az *Evangelikus Élet* 2005–2011. évi lapszámai PDF formátumban letölthetők a www.evangelikuselet.hu címről.

BÖJT 2. VASÁRNAPJA (REMINISCERE) – APCSEL 20,17–24

Az ember, aki gyülekezeteket ültetett

A VASÁRNAP IGÉJE

Elzéard Bouffier-ről Jean Giono írt novellát. Története 1913-ban kezdődik, amikor Provence hegyei között tett kirándulást. Kietlen területre merészkedett, ahol a poros falvak elhagyottak és romosak voltak, a források kiszáradtak, csupán néhány szénégető család tengődött a megélhetésért küzdve. Itt pásztorkodott Elzéard Bouffier. Az író nála szállt meg, így lett tanúja annak, hogy ez az ember azzal töltötte a napjait, hogy makkokat ültetett a földre. Gondosan kiválogatta az egészségeseket, aztán a vasrúdjával lyukakat fűrt, majd beletette őket a földre.

1910-től kezdve százezer makkot ültetett így olyan helyekre, ahol egy kis vizet sejtett a talajban. Közülük ugyan sok elpusztult ilyen-olyan okok miatt, de Bouffier abban bízott, hogy a megmaradókból hatalmas erdő lehet az évek alatt.

A háza melletti faiskolában csemetéket nevelt, és tanulmányozta a bükk és a nyír tulajdonságait is. Mindezt szerény visszavonultságban, már-már titokban tette.

Életében egyre szaporodnak az utolsó találkozások. A búcsúzáskor ostoba mondatokat mondunk valamiféle következő alkalomról, és hogy folytat-

juk majd, miközben tudjuk, soha nem lesz ilyen. Talán meg kellene tanulnunk, hogy olykor bátran merjük kimondani a végső búcsú szavait.

Pál utoljára találkozik az efezusi gyülekezet presbitereivel. Hosszú időt töltött egykor közöttük, különleges eseményeket éltek át közösen, együtt szenvedtek sokféle harcban. Efezusból szabályos kis háború alakult ki a keresztyénség megjelenésekor. A Pál tanítása mentén formálódó új gyülekezetnek meg kellett küzdenie a város Artemisz-kultuszát kiszolgáló ötvösökkel. Sok látványos jel, sok nagyszerű életfordulás történt akkor ott. Akikkel Pál most találkozik, társai voltak mindebben.

Tudja, hogy végleg búcsúznak. Ugyanakkor mindegyiküket átfűti a küldetés lelkesedése. „*En a Lélektől kényszerítve megyek*” – mondja Pál.

Öt év telt el, mire újra a tájra keveredett az író. Közben végigharcolta az első világháborút. Elzéard Bouffier azonban nem vett tudomást a világ dolgairól, ültette a fákat rendületlenül. Közben mesterséget váltott, bárányok helyett méhekkal foglalkozott. Fái azonban valóban erdővé nőttek. Tölgy, bükk és nyír.

Mivel mindez lassan zajlott le, az emberek azt hitték, természetes jelenséggel van dolguk. 1933-ban megjelent egy vadőr, aki figyelmeztette a fákat ültető embert, hogy ne gyűjtson tüzet, nehogy a természet e szép teremtését tönkretégye. 1935-ben hi-

vatalos küldöttség vizsgálta meg a tájat, szerencsére nem tettek semmit, de állami ellenőrzés alá vonták az erdőséget. A második világháború kitörésekor ugyan kivágtak néhányat az 1910-ben ültetett fákból, de mivel túlságosan messze esett a főutaktól, ez nem tűnt gazdaságosnak.

Elzéard Bouffier ekkor onnan harminc kilométerre folytatta áldásos tevékenységét, mit sem tudva minderről.

Pál küldetésében valami hasonlót élt át. „*A Szentlélek városról városra bizonyosságot tesz*”, és ő ennek az útnak az embere. Mi az, ami arra kényszeríti, hogy elégetve az életét továbbvigye az evangéliumot? Van valami olthatatlan szenvedély ennek az embernek az életében. Más, mint a prófétáké: ők üzeneteket kaptak, fedeztek fel, és azt mondták el mindenkinek, de Pál a kapott hírral bejárja az akkor ismert világ nagy részét. Hájóra ül, utazik, kész szenvedéseket átél, többször kerül életveszélybe. Olyan, mint egy faültető ember. Nem tudja, mi lesz az elmondott szavakkal, a találkozásokkal, igehirdetésekkel. Csak teszi a dolgát. Az erdőt pedig Istenre bízza.

És talán őt is, mint a faültető embert, boldoggá teszi mindez.

A háború utáni években fejeződik be a történet. Addigra a hegyeket hatalmas erdőségek borították már. Forrá-

sok fakadtak, madarak laktak a lombok között, és visszatértek az emberek. Közel tízezer ember köszönhetne Elzéard Bouffier-nek boldog lakhelyét. A tájra visszatért a remény.

„Amikor arra gondolok, hogy egyetlen ember – pusztán a saját testi és lelki erőire támaszkodva – Kánaánt varázsolt ebből a sivatagból, úgy látom, bárhogy is van, embernek lenni csodálatos. De amikor felmértem, hogy micsoda állhatatosság, lelki nagyság és minő szenvedélyes nagylelkűség kellett ahhoz, hogy erre az eredményre juthasson, hatalmas tiszteletet érzek az öreg, tanulatlan parasztember iránt, aki eme Istenhez méltó művet véghezvitte” – írja Jean Giono.

Pál faültetése valójában Isten faültetése. Ő valami mély szenvedéllyel keresi az embert. Nem átalja az ő apostolatát feláldozni ebben a munkában. Tudja, hogy ahová szava elér, ott remény és boldogság nő föl. Ott források fakadnak. Oda beköltözik az élet.

Az efezusiak kikísérik Pál apostolt a kikötőbe. A hajó elindul Jeruzsálem felé. Soha többé nem találkoznak. Isten munkája azonban összeköti őket. A szó, amelynek szolgálói, nem csupán a városok életét fordítja át, hanem az övékéit is. A szó, amelynek szolgálói, az örökkévalóság köti mindnyájukat.

Lehet, hogy a faültető ember nem látja meg az erdőt. De ez talán nem is fontos.

■ KOCZOR TAMÁS

Hogyan indítjuk útjukra az egyházmegyei és egyházkerületi felügyelőket?

► Bárki kérdezhetné, miért írunk esperesiktatásról vagy felügyelőiktatásról, kit érdekel ez lapunk olvasói közül. Elég erről a szakmának és a belső egyházi körnek tudni, ne terheljük vele másokat. Mégis töltsük ragadok, s ennek kettős oka van. Az első ok az, hogy a közeljövőben – az általános tisztújítás kapcsán – közel húsz felügyelő iktatására kerül sor. A másik ok: a *Liturgikus könyv* második kötetét úgy szerelnék a használatba, hogy minden fejezetéhez legyen egy kis háttéranyag – információként, magyarázatként, elgondolkodtató vagy meditatív anyagként.

Egyházunkban a felügyelői szolgálatnak a régmúlta visszanyúló tradíciója van. Természetes mindannyiunk számára a paritás elve, vagyis hogy minden egyházkormányzati szinten a lelkész vezető (gyülekezeti lelkész, esperes, püspök) mellett ott áll a felügyelő, és végzi sajátos küldetését. Azaz a felügyelő az egyházban folyó munkát, társa a lelkésznek a döntésekben, a munkában, az imádságban, s olyan szemzőből figyel, irányítja, segíti a közösség életét, amely eltér a lelkész megközelítésétől, hiszen a lelkész speciális képzése és elkötelezettsége azt is jelenti, hogy az életnek egy bizonyos, behatárolt területén mozog.

Nem egyszerűen arról van szó, hogy több szem többet lát, hanem arról, hogy a munkát és a felelősséget meg kell osztani, a feladatokban pedig össze kell fogni. Vannak területek, amelyeken a közösség egyik vagy másik vezetője képes érdemben tevékenykedni, és vannak, amelyeken szükség van a kollektív bölcsességre és együttes fellépésre.

telet keretében zajlik a felügyelőiktatás – így a beiktatandóknak és a közösségnek sem lehet az az érzése, hogy a lelkész mellett a felügyelő másodrendű.

Kétféle forma kerülhet szóba. Az egyik az, amikor a kettős elnökséget együtt iktatják be. Ilyen alkalmakra többnyire az általános választások után kerül sor. A másik forma, amikor a felügyelőt külön iktatják be – nemegyszer éppen az elnöktársa szolgálatával.

Az istentisztelet liturgikus kerete az evangélium szolgálatáról szóló alkalom szövegeit tartalmazza. Nem véletlen ez, hanem nagyon is tudatos. A felügyelő is – sajátos küldetésével – az evangélium szolgálatára hivatott, csak nem az igehirdetésre. A szolgálatok lehetőségé azonban igen széles körű.

Jól fejezi ki mindezt az a *Kyrie* imádság, amelyet a megválasztott felügyelő mond az istentisztelet bevezető részében: „*Úr Jézus Krisztus, aki tanítványokat hívtál el, hívj és küldj engem is! Uram, irgalmazz! Úr Jézus Krisztus, aki szolgálatra küldted tanítványaidat, adj erőt a tőled kapott feladathoz! Krisztus kegyelmezz! Úr Jézus Krisztus, aki megtérésre hívod népedet, segíts, hogy eszközöd lehessenek egyházad újulásában! Uram, irgalmazz!*”

Ugyanezt a gondolatot erősíti a felügyelői eskü szövege is: „...esküszöm az élő Istenre, aki Atya, Fiú, Szentlélek, Szentháromság egy igaz Isten, hogy egyházmegyei/egyházke-

RÉGI-ÚJ LITURGIKUS SAROK

releti felügyelői tisztségemben egyházunk törvényes rendjét megtartom és megtartatom; egyházmegyéink kormányzásában igazságosan és részrehajlás nélkül járok el; egyházmegyéink belső békéjét biztosítani igyekezem; gyülekezeteink életét, intézményeink működését és anyagi javaik kezelését elnöktársammal együtt irányítom és ellenőrzöm; a lelkészeket és munkatársaimat kötelességük teljesítésében támogatom; tisztéggel járó feladataimat legjobb tudásom szerint hűségesen teljesítem. Isten segítsen engem erre. Ámen.”

A felügyelőiktatás az egyházmegye vagy egyházkerület gyülekezeteinek nem csupán ünnepe, hanem koncentráltan is az imádság alkalma. Azért az emberért imádkozunk, akinek egész munkáját át kell, hogy hassa az imádság lelkiülete, hiszen nemcsak gyakorlati feladatok várnak rá, hanem az imádság szolgálata is.

A felügyelőiktatáshoz nem csupán megszokottan, hanem lényege szerint hozzátartozik az úrvacsoravétel ajánlása. Erő felett való út vár a beiktatottakra – szüksége van hát az élet kenyerére és italára.

■ DR. HAFENSCHER KÁROLY (IFJ.)

Mentőautó-adomány az OMSZ-nek

FOTO: HORVÁTH-BOLLA ZSUZSANNA

► Folytatás az 1. oldalról

Mártai István, az OMSZ főigazgatója köszönő beszédében hangsúlyozta, hogy az ajándékozással „találkozott a segítségnyújtás szándéka a segélynyújtással”, mert a hívek adományainak köszönhetően és az egyházi vezetők döntése nyomán az OMSZ lett az a szervezet, amely az adományból részesült. Úgy vélekedett, a rohamkocsi „több mint egy tárgy”, mert egyik betegnek sem mindegy, milyen körülmények között látják el. Szólt arról is, hogy „nemcsak egy járművet kapunk, hanem a teljes egészségügyi felszerelést is”, így a teljes adomány értéke „bőven harmincmillió forint felett van”.

■ CSATÁRI BENCE

Idei első ülését tartotta a zsinat

► Ünnepléses aktussal kezdődött az elmúlt hét péntekén a Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinatának 2012. évi első ülése a fásori evangélikus gimnázium dísztermében. A kétnapos ülés nyitányként ugyanis átadták azt a teljesen felszerelt mentőautót, amelyet egyházunk ajánlott fel az Országos Mentőszolgálat részére. A zsinat napirendjén egyébként az országos munkaügyi bizottságok elnökeinek jelentései szerepeltek, valamint elfogadásra várt egyházunk 2012. évi költségvetési törvénye. Tárgyalta továbbá a testület a szlovák testvéregyházzal kötendő partnerszerződés szövegét, és több egyházi intézmény alapításának is zöld utat adott. A zsinat napirendre vette a hányatott sorsú aszódi kastély ügyét is, és immár remény van arra, hogy végre-valahára rendeződik ez a hosszú évek óta húzódó ügy.

A zsinat érdemi munkája hosszú – több mint kétórás – vitával kezdődött. Két beadvány is érkezett ugyanis a testülethez, amelyekben az előző ülészakon módosított választási törvényt szerették volna három helyen is megváltoztatni. A disputa végeztével mindegyik módosító indítványról külön-külön szavazott a zsinat, és mindhárom esetben úgy döntött, hogy nem kívánja újra megvitatni a már elfogadott törvényt, így nem veszi napirendjére a beadványokat. A vita következményeként mindenestre jókora késéssel, csak délután kezdődhetett meg az eredeti napirend szerinti munka.

Elsőként a szlovák testvéregyházzal megkötendő partnerszerződés szövegét tárgyalták meg a küldöttek. A partnerkapcsolat igényével a szlovák fél lépett fel, és a kezdeményezést egyházunk vezetése nyitottan fogadta. A szerződés szövegét széles körben egyeztetették, míg mindkét fél számára elfogadhatóvá vált. A szöveget a zsinat is jóváhagyta, így a közeli jövőben a két fél ünnepléses aláírhatja a dokumentumot.

A következőkben több országos munkaügyi bizottság elnökének jelentését vette napirendjére a zsinat, majd kivétel nélkül mindegyik beszámolót elfogadta.

Az egyház vezetésének régóta fejfájást okozó aszódi kastély ügyét ingatlancsere oldhatja meg. Az előzményekhez tartozik, hogy a Luther Otthon – Szakkollégium épületének, amely az Evangélikus Diákotthoni Alapítvány tulajdonában van, állaga nagyon leromlott, a ház jelentős felújításra és átalakításra szorul. A hajdan munkásórlaktanyaként funkcionáló, Budapest XIII. kerületi ingatlant szeretné most megvásárolni egy befektető, aki felajánlotta, hogy ha az egyház eladja neki, akkor ő – ennek fejében – egy arra alkalmas telken felépít egy új, hetvennyolc fő befogadására szolgáló kollégiumot. Nos, éppenséggel volna egy minden szempontból megfelelőnek tűnő telek, amely frekvenciált helyen, egyetemek közelében, a Magyar tudósok körútján található. A terület jelenlegi tulajdonosa azonban a magyar állam – az evangélikus és a református egyháznak, illetve az ökumenikus tanácsnak kilencvenkilenc évre szóló használati joga van a területre...

Egyházunk vezetése több mint egy éve kezdett tárgyalásokat a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-vel (MNV) arról, hogy az egyházunk tulajdonát képező, rossz állapotban lévő aszódi Podmaniczky-kastélyt – amelynek csak az örzése évente több millió forintba kerül – szívesen

elcserélné a Magyar tudósok körútján található ingatlanra, hogy ott a kollégium felépülhessen. Az MNV Zrt. nem zárkózik el az ingatlancserétől, amellyel egyházunk két legyet is üthetne egy csapásra. Ennek köszönhetően ugyanis egyrészt végre lekerülne egyházunk válláról a rossz állapotú, sok pénzt felemésztő kastély fenntartásának a terhe, másrészt a kollégium régi épületének eladásával lehetővé válna egy új kollégium felépítése komfortos, modern szobákkal, vendégszobákkal.

A tervezett kollégium felépítésének tervét sem a Magyarországi Református Egyház, sem a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa nem kifogásolta. Ráadásul – további forrás bevonva – a telken, illetőleg az új ingatlanban lehetőség nyílna még egy konferencia-központ kialakítására is.

Az ingatlancserét és a Luther Otthon – Szakkollégium új épületének felépítését a zsinat támogatta.

Újabb jelentések meghallgatása és elfogadása után intézményalapítások ügyében határozott a zsinat: Kiskőrös, Lajoskomárom, Rákoskeresztúr, Soltvadkert és Szarvas kíván evangélikus óvodát, illetve iskolát alapítani. A testület mind az öt esetben zöld utat adott a terveknek.

Az ülészak utolsó részében még egy elvi vitát folytattak le a zsinati küldöttek az intézményi törvénnyel kapcsolatban, végül egyházunk 2012. évi költségvetésének vitája zárta a zsinati ülészakot. Az országos számvevőszék elnöke szerint a költségvetés lehetőséget nyújt a kiegyensúlyozott gazdálkodásra, ezért elfogadásra javasolható. A zsinat rövid vita után – 10,2 milliárd forintos bevételi és kiadási előirányzattal – egyházunk 2012. évi költségvetését 42 igen és 2 nem szavazattal, 2 tartózkodás mellett elfogadta.

■ KISS MIKLÓS

Távol és mégis közel

Szélrózsá-előtalálkozó februári szélben

► Balatonboglár – mint minden más balatoni település – ilyenkor februárban egészen kihaltnak tűnik a nyári forgataghoz képest. Február 25-én, szombaton azonban sok-sok ember egy közös célért utazott a magyar tenger partjára, hogy a Szélrózsá országos evangélikus ifjúsági találkozó hangulatát felelevenítse. A kisváros sportcentrumát énekszóval, nevetéssel, a találkozások örömeinek zajával, csendes imádságokkal töltötték meg a résztvevők és a szervezők.

„Közelíts!” – e felszólítás körül forgott minden a nap során, még a KIE-kávéház is ezzel a mottóval invitálta vendégeit egy kávéra, teára, harapni-valóra. S bár a mintegy háromszáz fiatal egészen különböző távolságokból érkezett a Szélrózsá-előtalálkozóra – Orosházáról, Budapestről, Szombathelyről, Sopronból, hogy csak néhányat említsünk –, mégis egészen közel kerülhettek egymáshoz, Jézus Krisztushoz és a Fenyődíjligeten július 18–22-én esedékes nagy nyári találkozéhoz.

A nyitódíjat a helyi lelkész, Czöndör István tartotta, majd Szemerei János, a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület püspöke osztotta meg gondolatait az egybegyűltekkal a közel és távol fogalmával kapcsolatban. Hogyan jelennek meg ezek a mindennapi tapasztalatainkban, az ember istenkeresésében és az Isten emberkeresésében? Hogyan lehetséges ma a közeledés? Mitől nyílik vagy csukódik az a bizonyos ajtó, amely a közelséget segíti vagy gátolja? Hogyan lehetséges, hogy egyszerre közelínek és távolinak érezzük az Istent, az embereket, a kapcsolatainkat?

Mindezek a kérdések nemcsak elhangzottak, hanem a megválaszolásukra is irányult törekvés, hiszen a felvetődő kérdéskörökről kiscsoportokban is lehetőségük volt beszélgetni a jelenlévőknek. A programot zeneileg az Agapé teológus-zenekar, a helyi gospelkórus műsora, a Korál-sziget együttes repertoárja, a bonyhádi Gábori zenekar és a Szélrózsá Band színesítette.

A gyermekek is tartalmasan töltötték idejüket a játszóházban tartott kézműves-foglalkozáson, a nagyobbak pedig a trambulínon való ugrálással vezethették le energiáikat. Az úgynevezett lehetőségek piaca is teret kapott egészen mini formában; ezt a Magyarországi Evangélikus If-

júsági Szövetség, a Vakmisszió és a Sarepta Budai Evangélikus Szeretetotthon használta ki a bemutatkozásra. S ha valaki tartalmas olvasmánnyal szeretett volna hazatérni, megvásárolhatta a Luther Kiadó standjánál.

A napi gondolatok lezárásaként a résztvevőknek Grendorf Péter angyalföldi lelkész nyújtott lelki táplálékot. Záróáhitatában összekapcsolta az előtalálkozó témáját a nyári

SZEMEREI JÁNOS FELVÉTELE

nagy találkozóval, s útravalóként elmondta, hogy Istenhez való közeledésünk, az órával való „zoomolásunk” segítségével áthidalhatunk minden távolságot, legyen szó időről, kilométerről vagy kapcsolatainkban észlelhető távolodásról.

Az bizonyos, hogy az előtalálkozó jó alkalmat adott nagy beszélgetésekre, az ismeretlen ismerősökkel való találkozásra, és egymásra mosolyoghattak a régi, de ritkábban találkozók barátok. A résztvevőknek a mindennapok káoszából kiszakadva részük lehetett a közösség élményében, előrevetítve mindazt, amit a nyári fenyődíjligeti találkozó nyújthat számukra. Mindebből merítsünk, és találkozzunk 2012 júliusában a Balaton-parton!

■ LKG

Az igazi evangélikusok – a zsinat és a Szélrózsá-találkozó tükrében

A mentő-akcióhoz készítettem egy sajtóanyagot, amelyben a Finn kátéből volt olvasható egy részlet arról, hogy miről is szokták megismerni az evangélikusokat. A szöveg szerint az evangélikusok „nyitottak, közösségi emberek, akik nem szeretik a szélsőségeket, vidámak, határozottak, de kompromisszumkések, szeretik az éneket, a zenét és a kultúrát, összetartanak”.

2012. február 24-én példaértékű dolgot tettünk. Az államadósság csökkentésére felajánlottunk az Országos Mentőszolgálatnak egy teljesen felszerelt rohamkocsit, amely ezúttal Budapest II. kerületében teljesít majd szolgálatot. A mentőautó átadása valóban megmutatta az evangélikusok világ felé nyitottságát és azt, mennyire közösségi emberek is vagyunk, mennyire tudunk segítőkészek és határozottak lenni bizonyos kérdésekben. Én ott, azon az átadón

büszke voltam arra, hogy a Luther Márton egyháziújító munkája nyomán járó egyház tagja lehetek.

Aztán az átadóhoz kapcsolódva a Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinata is ülésezett. Az ott tapasztalt azonban egyből visszarángattak a földre: parázs vita, igazi iszapbirkózás volt ott. Érdeklentétek feszültek egymásnak, kompromisszumokra képtelenséggel, az összetartás, összetartozás legkisebb jelét sem mutató magatartással találtam magam szembe. Nem kívánok belemenni a vita részleteibe, csak annyit mondanék róla, hogy az után az ünnep után méltatlan volt minden szó és mondat, ami ott több órán keresztül sorjázott.

Ráadásul az igazán fontos dolgokra most sem jutott kellő idő, tehát nem az a bajom, hogy zsinati atyáink és anyáink vitáznak kérdésekről, és megvizsgálják őket, hanem csak az a ba-

jom, hogy mint a kutya a farkát, úgy kergetik egymást, sziszifuszi módon, vég nélkül, értelmetlenül döntenek ide-oda. Korábban megszavazott döntéseket visszavonnának, korábban visszavontakat meg újra megszavaznának. Szégyelltem magam, és nem voltam büszke az evangélikusságomra.

Ezzel a nappal aztán újra drasztikus kontrasztban állt a következő napom, amikor is a Szélrózsá-előtalálkozón jártam, Balatonbogláron, háromszáz fiatal között. Erőt adó és feltöltő volt a közös dicsőítés, az áhitatok és az előadás hallgatása, majd az utána következő beszélgetések is. És mindenki mosolygott, csillogtak a szemek, gyermekek táncoltak, fiatalok énekeltek, cinkosan összekacsintottunk, megöleltük egymást, közeledtünk, közel kerülünk egymáshoz.

Összegyűltünk Isten igéje köré, és együtt, közösen kerestük a válaszokat

a kérdésekre. Itt újra az igazi evangélikusság érzése jött elő bennem.

Ha az egyház eme két arcát néztem tehát, akkor én semmiképp nem szeretnék a zsinati arc részese lenni. És nem mehetünk el e mellett szó nélkül! Azt gondolom, hogy életünk minden helyzetében Isten gondviselése bizonyosságának kell a meghatározónak lenni, s nem a magunk erejében, hanem Istenben kell bízunk. Ez ott nem volt meg. Ébredjétek fel, Testvérek! Ti tényleg ilyen egyházat akartok?

Én nem, és szeretnék azon az úton végigmenni, amelyet Jézus Krisztus jelölt ki. Először is az emmausi tanítványokkal lépdelve, embertársaink mellé állva hirdetni azt, hogy Isten szeretete mindent megelőz, és kifogyhatatlan. Hirdetni minden ember számára, fiatalok és idősek között is az evangéliumot szóval és cselekedettel. És ezek nem pusztába kiáltott sza-

vak. De az egyház igazi lényege! Aki hiszi és vallja, az tudja, miről is beszélnek.

Van jó út, és van rossz út. Ezt már Jézus is megmondta, amikor a szélről és a keskenyről beszélt. Van zsinati út, és van szélrózsás út. Hogy melyik utat választjuk, az a jövő kérdése. Sok múlik az előtűnik álló választásokon, sok múlik a döntéseken.

Hogy kiket válasszunk küldötteknek, zsinati tagoknak, vezetőknek, fontos döntéseket hozóknak?

Segítségül hívom a káté szavait: igazi evangélikusokat, akik „nyitottak, közösségi emberek, akik nem szeretik a szélsőségeket, vidámak, határozottak, de kompromisszumkések, szeretik az éneket, a zenét és a kultúrát, összetartanak”. Ha ez nem így fog történni, akkor jaj nekünk!

■ HORVÁTH-BOLLA ZSUZSANNA
Forrás: Evangélikus.hu

Parlamenti verdikt: 32

▶ Az Országgyűlés már a tavaszi ülésszak első napján, február 13-án tárgyalta további vallási közösségek egyházként való elismeréséről. A február 27-i parlamenti végaszavazáson a honatyák újabb tizennyolc közösséggel kapcsolatban döntöttek úgy, hogy azok eleget tesznek a törvény által szabott kritériumoknak. Az eddigi tizennegyvel együtt tehát összesen harminckét felekezetet kapott egyházi státust a tavaly decemberben megszavazott egyházügyi törvény módosításával. A Ház hatvanhat vallási közösség kérelmének elutasításáról is döntött, így azok március 1-jével elveszítik egyházi státusukat, és egyesületként működhetnek tovább.

A február 27-i törvénymódosítás értelmében a protestáns felekezetek közül szintén „egyházként regisztrálva” tevékenykedhet a nagy múltra visszatekintő Magyarországi Metodista Egyház, valamint a Magyar Püünkösdi Egyház, a Szent Margit Anglikán/Episzkopális Egyház, az Erdélyi Gyülekezet és a Hetednap Adventista Egyház is. A második körben ugyancsak egyházi státust kapott az utóbbi időkben hazánkban is aktív Magyarországi Kopt Ortodox Egyház, a Krisztusban Hívó Nazarénus Gyülekezetek, az Üdvhadserg Szabadegyház – Magyarország, az Utolsó Napok Szentjeinek Jézus Krisztus Egyháza és a Magyarországi Jehova Tanú Egyház nevű vallási szervezet.

Rajtuk kívül egyházként lett elismerve a Magyarországi Krisna-tudatú Hívók Közössége, két muzulmán felekezet, a Magyar Iszlám Közösség és a Magyarországi Muszlimok Egyháza kezdemenyezésére létrejött – Magyarországi Iszlám Tanács, továbbá öt buddhista felekezet: a Tan Kapuja Buddhista Egyház; a Buddhista Misszió, Magyarországi Árya Maitreya Mandala Egyházközösség; a Magyarországi Karma-Kagyüpa Buddhista Közösség; a Magyarországi Kínai Chanbuddhista Egyház és a Gyémánt Út Buddhista Közösség.

A legutóbb megszavazott egyházak listája egy ponton tér el attól, amelyet a parlament vallásügyi bizottsága február elején javasolt: a testület akkor a muszlim vallási közösségek közül kizárólag a Magyar Iszlám Közösség elismerését indítványozta, ám a fideszes Demeter Zoltán jelezte, hogy ez a felekezet a Magyarországi Muszlimok Egyházával közösen kezdeményezte a Magyarországi Iszlám Tanács létrejöttét, ezáltal pedig a két közösség egyetlen szervezetet alkot, s így kerültek végül a listára.

A Parlamentben ezenkívül szavaztak arról is, hogy hatvanhat vallási közösség elismerését elutasítják. Közülük van egyebek mellett az Agapé Gyülekezet, a Budapesti Autonóm Gyülekezet, a Fény Gyermek Magyar Esszénus Egyház, a Hindu Vaisnava Egyház, a Magyar Reform Zsidó Hitközségek Szövetsége, a Magyar Taoista Egyház, a Szim Salom Progresszív Zsidó Hitközség, a Magyarországi Bahá'i Közösség, a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség és a Magyarországi Örmény Apostoli Egyház. Az elutasított vallási közösségek egy éven belül nem indíthatnak az elismerésükre irányuló népi kezdeményezést.

Mindkét előterjesztést a kormányparti képviselők szavazták meg, ellenzéki politikusok nem vettek részt a voksolásban. A vallási közösségek elutasításakor két KDNP-s politikus – Lanczendorfer Erzsébet és Varga László – tartózkodott.

Az Országgyűlés emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottsága február 10-i ülésén tett indítványt a tisztelt Háznak további egyházak elismerésére, amelynek alapján a parlament módosította a törvényt, és egyházként ismerték el a fent már említett közösségeket.

A parlamenti végaszavazás előtt, még a vallásügyi bizottság február 10-i ülésén jött szóba az is, hogy a Magyar Tudományos Akadémia (MTA), amelynek erre a célra felállított eseti bizottságát állásfoglalás elkészítésére kérték fel ez ügyben, végül nem nyilatkozott a felekezetek elismeréséről. A tudós testület tagjai egyebek mellett arra hivatkoztak, hogy állásfoglalásunk szerint az egyházi státusfeltelemek fennállásának vizsgálata nem tudományos kérdés, hanem igazgatási feladat és felelősség. Az erről is szóló dokumentumot az MTA még február elején elküldte az illetékes parlamenti testületnek, amely – még az MTA-t illető felkérés előtt – harminckét, az egyházi státust tavaly december 20-ig kérelmező felekezetet érdemesített vizsgálatra. (Az Országgyűlés ezek közül ismerte most el a fenti tizennyolcat.)

Lukács Tamás, a vallásügyi bizottság KDNP-s elnöke a testület február eleji ülésén rámutatott: „az európai modell szerint” az egyházi státus megadása nem érinti közvetlenül a vallás szabadság kérdését. Elmondta akkor, hogy tizenegy olyan ország van Európában, ahol minisztérium, állami szerv vagy a parlament adja meg az egyházi státust, és emlékeztetett arra az 1993-as alkotmánybírói határozatra, amely szerint a törvényalkotó különbséget tehet egyházak között – például társadalmi súlyuk, történelmi szerepük alapján.

Szintén ezen az ülésen beszélt Gulyás Gergely fideszes alelnök arról, hogy a parlamenti döntés nem a jogi szemlélyé válás lehetőségéről határoz, hanem az egyházi státus megszerzéséről. Hozzátette: jelen esetben az egyházi státus elismerésekor arról van szó, hogy az egyházak jogosultak lesznek-e bizonyos plusztámogatásokra.

Tavaly december 30-án a parlament ugyanazt a tizennégy egyházat ismerte el, mint amelyeket 2011 júliusában egyszer már elfogadott. A nyári döntés után az Alkotmánybíróóság azonban közjogi érvénytelenség miatt megsemmisítette az egyházügyi törvényt, ezért kellett újratárgyalni. A jogszabályt az Országgyűlés tavaly év végén 256 igen és 36 nem szavazattal végül újra elfogadta. (Többek között ekkor került a törvénybe, hogy az MTA szakértői bizottságának a véleményét is ki kell kérni az egyházi státus elfogadásával kapcsolatban.)

Az első körben elfogadott tizennégy egyház: Magyar Katolikus Egyház, Magyarországi Református Egyház, Magyarországi Evangélikus Egyház, Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége, Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség (Status quo ante), Magyarországi Autonóm Orthodox Izraelita Hitközség, Budai Szerb Ortodox Egyház, Konstantinápolyi Egyetemes Patriarchátus – Magyarországi Ortodox Exarchátus, Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház, Magyarországi Román Ortodox Egyház, Orosz Ortodox Egyház Magyar Egyházmegyéje, Magyar Unitárius Egyház, Magyarországi Baptista Egyház és a Hit Gyülekezetek.

■ Cs. B.

Ők is Jézus Krisztus testéhez tartoznak

Hazánkban kevesen ismerik a kisebb létszámú keresztyén felekezeteket, és az ismeretek hiányában sokan idegenkedve, gyakran előítéletekkel viszonyulnak e közösségekhez.

Miért van viszonylag sok kis vallási közösség hazánkban? Felaprózottság vagy inkább sokszínűség jellemzi a hazai egyházi életet? Falakat építenek az egyházak egymás közé, vagy hidakat? Egy kérdésre biztosan választ ad a Püünkösdi Teológiai Főiskola gondozásában Vallomások – Kortárs prédikátorportrék címmel megjelent kötet: ők is Jézus Krisztus testéhez tartoznak.

Az interjúkat Izsák Norbert, a HVG Portré rovatának korábbi munkatársa készítette, a könyv szerkesztője Ungvári Csaba. Ők, a Püünkösdi Teológiai Főiskola oktatói álmodták meg a kötetet.

Ungvári Csaba írja az előszóban, hogy vállalkozásukat „nem csupán emberi szándék, hanem mennyei akarat és időzítés is ihlette”. Izsák Norbert szerint „azért született meg ez a tizenhárom beszélgetés, mert őszintén érdekelt, milyen emberek vezetnek, képviselik a gyakran óriási munkát végző, többségében protestáns kisegyházakat”. A másik motiváció a nemrégiben elfogadott egyházügyi törvény volt.

Lelkiismeretes szolgálat, Krisztusért lángoló szív, példamutató élet – ez mondható el az evangéliumi alapokon álló kisegyházak prédikátorairól. Mély beszélgetések olvashatók a lapokon, amelyek segítségével szinte személyes ismerőssé válnak a megszólaltatottak. Az egyház ismertetése és a prédikátor életútjának

összefoglalása segít jobban megismerni a megkérdezett tizenhárom személyiséget, akik égnék az evangélium ügyéért, s odaadással dolgoznak egyházukért.

Megtudhatjuk, kit milyen hatások értek gyermekkorában, hogyan jutott el a megtérés döntéséig, milyen módon próbálta meg Isten a hitét. Öröm olvasni, hogy mennyire jól tud használni Isten bárkit: hogyan tudja a viláért rajongó ifjút Istenért égő szívű lelkészé formálni.

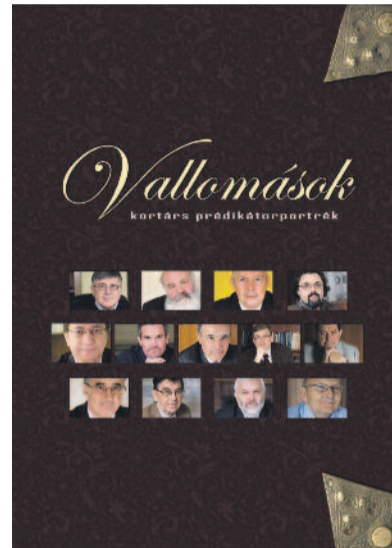
Csodálattal olvastam az életutakat, az egyes életek alakulását. „Tudták például, melyik szelíd tekintetű le-

büszke arra, hogy közvetve némi roma vér is csörgedezik az ereiben?” – kérdezi kedvcsinálóként a szerző.

Számomra a könyv legfőbb üzenete a szeretetteljes elfogadás. Lássuk meg ezekben a testvérekben, hogy a krisztusi parancsolat nyomán szeretet van bennük minden – nem pusztán saját felekezeti – testvérek és a világon élő nem hívó emberek iránt!

A kötetben a következő prédikátorok vallomásai kaptak helyet: Géczi Károly (Immanuel Gyülekezet); Iványi Gábor (Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség); Kovács György (Teljes Evangéliumi Keresztyén Közösség Mahanaim Gyülekezet); Kunszabó Zoltán (Új Jeruzsálem Katolikus Közösség); Mészáros Kálmán (Magyarországi Baptista Egyház); Phil Metzger (Golgota Keresztyén Gyülekezet); Mézes László (Magyarországi Szabadkeresztyén Gyülekezet); Patakly Albert (Magyar Püünkösdi Egyház); Perjesi István (Agapé Gyülekezet); Schmied András (Öskeresztyén Apostoli Egyház); Szigeti Jenő (Hetednap Adventista Egyház); Szuhánszky Gábor (Magyarországi Metodista Egyház) és Vohmann Péter (Keresztyén Testvér-gyülekezetek).

■ TÓTHNÉ GERGELY JUDIT

kipásztorból lett kis híján bokszoló vagy színművész? Kinek a segítségével került Magyarországra a teljes Márai-hagyaték, ráadásul úgy, hogy azt papír hulladéknak minősítve csupán negyven forintba értékelték? Ki hagyta ott a Hit Gyülekezetét egy tradicionális egyházért? Melyik lelkipásztor

Izsák Norbert: Vallomások – Kortárs prédikátorportrék. Püünkösdi Teológiai Főiskola, Budapest, 2011. A könyv megrendelhető a vallomasok.ptf.hu honlapon keresztül közvetlenül a kiadótól, de megvásárolható a Harmat Kiadó forgalmazói hálózatához tartozó elárúsítóhelyeken is. Ára 2800 Ft + 500 Ft postaköltség.

KÉSZÜLÜNK A MÁRCIUS 2-I VILÁGIMANAPRA

Merészen az igazságért

▶ „Hamis információk terjesztése” – ez állt az Irene Fernandez emberjogi harcos ellen 1996 elején felhozott vádpontok között. A maláj nők helyzetének reális bemutatásához elengedhetetlen, hogy szóljunk róla és az általa öt évvel korábban létrehozott szervezetről, a Tenanganitáról (Nők Ereje)...

Malajzia rendkívül vonzó ország. Ázsia iszlám államai közül talán a legnyitottabb. Határai nyitva állnak az érdeklődő turisták, az ország természeti kincseit bemutató külföldi filmes forgatócsoportok vagy a sokszínű kulináris élvezetek után vágyakozó látogatók előtt. Jó gazdasági mutatói csábítóan hatnak a környező országok – így a Fülöp-szigetek, Dél-Kína és India – nyomorban élő népeire.

Nincs pontos adat az illegálisan Malajziába bevándoroltokról. Ellenzéki források szerint – mint amilyen például a Malaysia Today internetes hírportál – közel egymillió csak azoknak a száma, akik hivatalos dokumentumok nélkül tengetik életüket menekülttáborokban vagy másutt. A mintegy kétfélmillió – sokszor szó szerint rabszolgasorsra kárhoztatott – bevándorló helyzetét maga a kormány igyekszik titokban tartani. Érthető, micsoda felháborodást

váltott ki, amikor Irene Fernandez vezetésével a Tenanganita munkatársai kutakodni kezdtek.

„Bevándorlók meggyalázása, kínzása, velük szemben alkalmazott embertelen bánásmód a menekülttáborokban” címmel 1995 augusztusában hozták nyilvánosságra jelentésüket. Emellett a főként filippínó háztartási alkalmazottak sanyarú sorsáról is beszámoltak. Azokról a fiatal lányokról, akiket gyakran a szüleik adnak el embercsempészeknek, hogy aztán maláj középosztálybeli családoknál dolgozzanak éhbérrért, mindenféle szerződés nélkül, rendszeresen túlórázva, egészségügyi ellátás biztosítása nélkül. A Tenanganita róluk kezdett beszélni, és őket igyekezett segíteni, feltárva a kormányzat által takargatott valóságot – így szembe került a hatóságokkal.

Irene-nek 1996-ban a Kuala Lumpur-i legfelső bíróság épületében kellett felelnie bátor nyíltságáért. Vállalnia kellett a börtönt – az igazságért. A több éven át zajló per végül szabadon bocsátással végződött. Bizonyítást nyert ugyanis, hogy az általa meglátogatott menekülttáborokban 46 ember valóban a durva bánásmód következtében vesztette életét. Irene Fernandez 2005-ben alternatív Nobel-békedíjat kapott.

Ma a Tenanganita szervezet engedéllyel végezheti munkáját. Felvilágosító előadásokat szerveznek, amelyeken a háztartási alkalmazottakat megismertetik jogaikkal. Néhány rendőrörsön segélyhívót tartanak fenn, ahol a nők jelenthetik, ha bánárlmazást szenvednek el. A világimánapon befolyó adományokból terve-

Irene Fernandez

zik fedezni azt a kampányt, amellyel már nemcsak a nagyvárosokban élő háztartási alkalmazottakat segíthetnék meg, hanem a távolabbi településeken, a még elmaradottabb körülmények közt dolgozó bevándorolt asszonyokat is.

Malajzia nyitott ország, talán a legnyitottabb Ázsia államai közül. A tárt kapukon keresztül azonban nemcsak a fény látható meg, hanem lelepleződik a hamisság is. Idén az imánapi alkalmon az asszonyok vallomásaiból feltáru a valóság, ráláthatunk a maláj társadalom árnyoldalaira is. Bátorítat azonban az ott élő nők merész kiállása, s velük együtt könyöröghetünk szerte a világon: múltjék a hamisság, győzedelmeskedjék az igazság.

■ B. P. M.

Budapestben a következő két ökumenikus imánapi helyszínt ajánljuk a testvérek figyelmébe március 2-án, pénteken 17 órai kezdettel:

- Deák téri evangélikus gyülekezet (Budapest V., Deák tér 4.),
- Fasori evangélikus gyülekezet (Budapest VII., Damjanich u. 28/B).

Krisztus-hordozó nemzedékek

„Korkérdések” az Evangélikus Külmisziói Egyesület csendesnapján

► Közgyűléssel egybekötött csendesnapra gyűlt össze az Evangélikus Külmisziói Egyesület (EKME) mintegy hatvan tagja február 25-én a budapesti Deák téri evangélikus gyülekezet nagytermében. A hivatalos ügyek intézésén túl arra is választ kerestek ezen az alkalmon: vajon átható-e a misszió iránti elköteleződés nemzedékről nemzedékre?

WISZKIDENSKY ANDRÁS FELVÉTELE

A megjelenteket – a nap háziasszonyaként – az EKME szervezőtitkára, Szirmai Zoltánné köszöntötte, majd Győri Gábor, a Pesti Egyházmegye esperese tartott „rendhagyó” áhítatot. Igevers felolvasása helyett ugyanis a pestszentlőrinci templom faragott szárnyas oltárának képét vetítette vászonra (képiünkön). Az alkotás a keresztre feszített Jézust és szenvedésének két tanúját – Pétert és Júdást – ábrázolja. Nekünk erről az ember-ré lett, önfeláldozó Krisztusról kell bizonyosságot tennünk, akiben van a bűnök bocsánata és az örök élet – összegezte az üzenetet az esperes.

Az áhítat után a Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) elnökpüspökének előadása következett. Gáncs Péter is hangsúlyozta, hogy az egyház küldetése a Krisztus-hirdetés. A missziói szolgálat fontosságáról, a hívó ember felelősségéről szólván ő egy Afrikában faragott szoborra hívta fel hallgatóságát figyelmét. Az egymás hátán ülő emberi alakok – fiatalok és idősek – kifejező módon ábrázolják, hogy az egyes nemzedékek hiánya mennyire veszélyeztetné az egész „felépítmény” biztonságát. Így válik labilissá a család, a társadalom léte is, ha a generációk nem képesek az együttműködésre. A püspök korunk lényeges problémájának nevezte az atomizálódást, a kisközösségek még apróbb közösségekre való széthullását, amely akár egy gyülekezet életében is megtapasztalható. A krisztusi küldetésből nem lehet

kiüregedni – hangsúlyozta többször Gáncs Péter, az idősebb résztvevőket bátorítva ezzel az aktív szolgálatra.

A közgyűlés hivatalos percei sem feledtették, hogy a külmisziói egyesületben adódó adminisztratív teendők végső célja sem lehet más, mint az egyház uráról, Jézusról való bizonyosságtétel segítése. Az elnöki beszámoló, a pénzügyi jelentéseket követően Zalán Péter társelnök vezette le az „átalakulást kezdeményező ülést”. Az új egyházi és civil törvényekhez igazodva ugyanis az egyesület tagjainak továbbműködési szándéknyilatkozatot kellett tenniük, valamint néhány pontban módosítaniuk kellett a szervezet alapszabályzatát.

A rövid ebédszünet után közel egyórás fórumbeszélgetésre került sor. Ihrig Dénes nyugalmazott egyetemi docens, mérnök, az EKME korábbi elnöke, Kalocsa Zsuzsanna és Laborczi Géza lelkészek, valamint Bence Zsófi Anna gyógytornász részvételével. Az EKME társelnökeként e sorok írója faggatta őket arról, hogy mennyire tapasztalják meg saját szakterületükön a missziói lelkületet, illetve a nemzedékek egymásra figyelését.

A sokszor megrendítő erejű mondatok hazánk nyomorúságát vetítették a hallgatóság elé: a kórházakban, hajléktalanszállásokon, melegekben vagy épp a bántalmazott nők menedékhelyén döbbenetes társadalmi problémákkal, megoldatlan élethelyzetekkel kerül szembe az ember.

Kalocsa Zsuzsanna kórházlelkész szerint a missziói szolgálatnak nem a „miért”-tel kell foglalkoznia, sokkal inkább a „hogyan tovább”-bal! Megrázó történettel illusztrálta azt a felelősséget, amelyet a halállal szembetalálkozó kisgyermeknek betegágya mellett él át olykor.

Laborczi Géza az Oltalom Szeretetszolgálat munkáját igazgató lelkészként azt emelte ki, hogy az emberi közösségekből kiesetteknek tudnunk kell új, működőképes emberi közösséget adni. Mi segítők kezét nyújtunk. A többi titok – válaszolta arra a kérdésre, hogy vajon mennyire ragadja meg az evangélium üzenete a hozzájuk kerülő hajléktalanszállásokat, bántalmazottakat. A kéznívűtásban nagy szerepük lenne a gyülekezeteknek is, ám szomorú tapasztalata szerint sok keresztyén közösség – ha alkalmilag oda is vet némi alamizsnát – bezárja ajtajait a rászorulóknak.

A fórumbeszélgetés legizgalmasabb kérdése lett tehát, hogy miként motiválhatók az emberek – és különösen a fiatalok – a szolgálatra, a másik ember iránti felelősségvállalásra. Ihrig Dénes, aki a jövő értelmiségével foglalkozik, szomorúan állapította meg, hogy az ifjú felnőtteknek önmagukkal is gondjuk van, Bence Zsófi pedig egyenesen így fogalmazott: „Az én generációmnal ma nem divat a lelkesedés!”

A csendesnap mégsem a lemondás jegyében ért véget. Isten Lelke képes lelkesíteni. Ezt bizonyította a közgyűlésen részt vevő fiatalok kis csoportjának jelenléte és segítő szolgálata. Sőt új terv is született. Az eddig csak az evangélikus oktatási intézményekben zajlott „chipsakció” az egyesület az idejébe jövő időszakban meghirdeti gyülekezeti csoportok számára is.

Az EKME fiataljai által készített felhívásban az áll, hogy egy zacskó chips (krumpliszírom) árából Kenyában egy hétig lehet táplálni egy gyermeket. „Neked egy zacskó chips, neki egyheti élelem” – így a szlogen. Ehhez az akcióhoz várja az EKME a gyülekezetek és egyéni adakozók csatlakozását. Az adományokat az egyesület honlapján (ekme.lutheran.hu) is megtalálható számlaszámra várják.

A csendesnapot záró úti áldásban az EKME lelkészi elnöke a holland holokauszt túlélő, Corrie ten Boom szavát idézte: „A számunkra még ismeretlen holnapot miért ne bíznánk arra az Istenre, aki a Mindentudó.”

■ B. PINTÉR MÁRTA

Jegyzetlapok

Csurka István emlékére. Váratlan halálának tanulságos volt a visszhangja. Volt minden: baráti megidézés és a halott nyilvános, gyűlölt rugdosása is.

Bennem egy régi cikke villant föl. 1984-ben így írt a költő Nagy Lászlóról: „Meghalt a legnagyobb Nagy. Ez a legnagyobb kis Nagy a félelmetes páneurópai félttykoncert közepette is mert Nagy lenni. Mert lenni.” A lényeg a merészségen és a magyaron van.

Csurka remek tárcák, novellák és regények után a dráma felé fordult. Sikeresen játszották a *Ki lesz a bálánya?*, a *Deficit*, a *Dögölt aknák*, a *Házmesztársirat* című darbjait... A nyolcvanas évek végén elkötelezte magát a nemzeti demokratikus ellenállás ügyének. Lakitelektől haláláig ott volt a politikában. Ragyogó publicisztikákat írt, vitatkozott. És tévedett.

A Magyar Demokrata Fórum egyik alapítója, elindítója a Magyar Igazság és Élet Pártjának.

Kemény volt és kíméletlen ellenfeleivel szemben, ahogyan önmagával is. Halálával újjászületik szépirodalmi műveiben. Föltámad, fölfénylik és lehull... – az idő majd ítéletet mond. Aki a zsarnoki kor valódi arcát akarja megismerni, az ő munkáiban nyomom követheti. És megtudhatja a magyarság mai, drámai helyzetét is.

Sarkvidéki hideg. „A kutya nem eszi meg a telet” – mondták szülőföldem öregei. És ez most is igaz. Hetek óta tombol a kegyetlen tél. Egész Európában. Az éjszakai mínusz tizenhárom, mínusz húsz fok után napközben is mínusz tíz fok körüli a hőmérséklet. Az ország több pontján sűrű havazás okozott gondokat. A metsző széllel kísért hidegben egy nap alatt három ember halt meg. Sokszor szén-monoxid-mérgezés miatt kellett közbelépni; a katasztrófavédelem majdnem száz riasztást kapott. Elzárt falvak, elakadt járművek... De egyvalami február jégfalain is átvilágolt: a segítség és az összefogás! Melegedőbe, kórházakba vitték a fütetlen kalyibákban fagyoskodó embereket, az utcákon virrasztókat. Kenyeret, konzerveket a szeretetszolgálatokban, meleg takarókat, fölaprított tűzifa a teherautókon.

A kommunizmus áldozatainak emléknapja. Február 25., szombat. A megálázottakra, az üldözöttekre, az örök száműzetésre ítéltre emlékezett az ország. És persze a világ halottaiért is gyűjtött gyertyát. Meglett férfiakért és nőkért és gyerekekért, mert ők is voltak az áldozatok között.

Rögtön egy iszonyú szám: száz év és százmillió halott! Szovjetunió: 20 millió, Kína: 65 millió, Afganisztán: 1,5 millió, Észak-Korea: 2 millió, Kambozsza: 2 millió áldozat! A különböző lágereteket, kényszermunkatáborokat azért hozták létre, hogy összegyűjtsék a halálra szántakat, de közülük sokan mégis életben maradtak, sőt visszatértek távoli szülőföldjükre...

A tízéves Terror Háza Múzeum egész napos műsorral rukkolt elő. Schmidt Mária főigazgató megemlégette, mennyi gáncs ellenében született meg az európai rangú gyűjtemény. Hogyan hozták ismeretlen volt rabok apró kincseiket: kis faágkeresztjüket, könyveiket, kopott csajkájukat, levelezőlapjukat.

A külső falak parkányán száz és ezer gyertya világolt az éjszakában. Jó volt újra látni és hallani Rózsás János író, aki két évig raboskodott Ukrajnában, majd az észak-uráli Szolikamszkba, később Kazahsztánba vitték. Sztálin halála után, 1953-ban hazatérhetett. A gépműhelyben reszeltetett, nyakba akasztható kis fémkereszt, a kézzel írt imádságos füzet segítette a mindennapos szenvedés elviselésében. És egy nem mindennapi rabtárs: a világhírű író, Alekszandr Solzsenyicin.

Ámulva néztem az apró kis embert, a mindig mosolyos arcú Regőczy Istvánt. Az 1915-ben született atya a háború nyomorúságában árva gyerekeket karolt föl. Kistarcsára internálták, szigorított fegyháza ítélték. De soha nem adta föl, mindig újrakezdte harcaát a zsarnoki rendszer ellen.

Nézem a szívzaggató képeket, hallgatom a megrendítő emlékezőket, s a tiszta-szép arcok mintha fölragyognának. És senki nem átkozta sorsát, nem forralt bosszút. A legszebb példát talán épp Rózsás mutatta: megtanult oroszul, és később tolmácsként dolgozott.

Betegség. Tíz napja fekszem és kelek. A vérhígító szívgyógyszer miatt pihenőt kell tartanom. Hál' Istennek a Bartók rádió gyönyörű zenével gyógyít. J. S. Bach orgonamuzsikája ringat álomba, és Schönberg ideges zenéje ébreszt.

Ma, szombatban délelőtt néztem ki hosszabb időre az ablakon, sőt kis időre kimentem az erkélyre. Nagy meglepetés fogadott: köröttem a kora tavasz tündökölt! Fényben fürdett a kert, és a fenyőfák nagyot nyújtóztak. Igaz, kicsit álmos ébredés ez, de már kifelé megyünk a télből. A megújulás felé.

■ FENYVESI FÉLIX LAJOS

Fával fűtött figyelem

A heteken át tartó kemény fagy miatt előállt veszélyhelyzetben számos egyházi kezdeményezés indult útjára a rászorulóknak megsegítésére. Pilisen február 14-én a Magyarországi Evangélikus Egyház anyagi támogatásával negyven család kapott öt-öt mázsa tűzifát, mintegy négyszázezer forint értékben.

Délelőtt tíz órakor gyűltek egybe a gyülekezeti tagok és vezetők, hogy útnak indítsák a már megpakolt két furgont. Mindenekelőtt azonban dr. Fabiny Tamás püspök igei gondolatai hangoztak el Lk 24,32 alapján („Nem hevült-e a szívetek?”), majd pedig Buda Annamária, a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodája Diakóniai Osztályának vezetője, Krámer György gyülekezeti lelkész, esperes, püspökhelelyettes, illetve Szabó Márton, Pilis város polgármestere szólta a jelenlévőkhöz.

A majd két hétre elegendő tűzifával a gyülekezeti vezetők olyan családokat támogatnak, amelyek a „látókörükben vannak”, amelyeket jól ismernek, ám amelyek szűkös anyagi lehetőségei miatt nem tudnak elegendő tüzelőt vásárolni.

■ HORVÁTH-HEGYI ÁRON felvétele

Nyolcszáz adag bagulyást és kétszáz mázsa tűzifát osztott szét egyházunk a mélységben élők között Nyíregyházán a Joób Olivér Szeretetintézmény és az Oltalom Szeretetszolgálat közvetítésével. Az egész évben folyamatosan működő intézményes segítségnyújtást egészítette ki a krízisidőszak végén ez a jelképes adomány, melynek segítségével a „számon vagyok tartva” reménye juthatott el a mélységben élők otthonaiba. Fabiny Tamás püspök a 31. zsoltár – iges lapokon is átnyújtott – szavaival biztatta az adományok fogadóit: „Legyetek erősek és bátor szívűek mind, akik az Úrban reménykedtek!”

■ DARVAS ANIKÓ felvételei

Találkozó

Az Északi Evangélikus Egyházkerület találkozó szervez az egyházkerülethez tartozó, evangélikus kötődésű östermelők, gazdálkodók és borászok részére. Cél a kapcsolatok erősítése és a további – adott esetben intézményes – együttműködés alapjainak megvetése. A találkozó helyszíne: az Északi Egyházkerület Püspöki Hivatala (1125 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 24.). Ideje: április 18. (szerda), 14 órától. Szeretettel várjuk az érdeklődők jelentkezését a hivatal elérhetőségein (eszaki.kerulet@lutheran.hu; 06/1/394-2448).

DR. FABINY TAMÁS és BENCZÚR LÁSZLÓ,
az egyházkerület elnöksége

HIRDETÉS

VI. országos evangélikus borfesztivál Révfülöpön

Ez évben is megrendezzük a már hagyománnyá vált evangélikus borfesztivált, amelyre szakembereket és érdeklődőket egyaránt hívunk és várunk Révfülöpre, az Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központba március 23–25. között.

Kezdsz pénteken 17 órakor, befejezés vasárnap ebéddel. Részvételi díj teljes ellátással: 12 000 Ft/fő.

A borversenyre nevezőknek fajtánként három palackot kell leadniuk.

Komoly szakmai és lelki program mellett jó közösséget kínálunk.

Az érdeklődőknek részletes programot küldünk.

Jelentkezni lehet március 15-ig a revfulop@lutheran.hu drótposta- vagy a 8253 Révfülöp, Füredi út 1. postacímen.

FIZESSEN ELŐ LAPUNKRA!

Lelki nevelés – esély a holnap számára

Országos konferencia a hittudományi egyetemen

Az Evangélikus Hittudományi Egyetem és a Magyarországi Evangélikus Egyház Oktatási Osztálya közösen Dies Academicust rendez március 22-én, csütörtökön az egyetem dísztermében *Lelki nevelés – esély a holnap számára* címmel.

Az országos konferenciára minden érdeklődőt szeretettel várunk.

GÁNCSS PÉTER elnök-püspök, DR. SZABÓ LAJOS rektor

Program

- 09.45–10.00: Megnyitás – dr. Szabó Lajos rektor.
10.00–10.20: *A lelki nevelés társadalomban elfoglalt szerepe.* Az új köznevelési törvényből adódó várható változások. Aktuális oktatáspolitikai szempontok. Előadó: dr. Réthelyi Miklós miniszter, Nemzeti Erőforrás Minisztérium.
10.20–11.00: Kerekasztal-beszélgetés: *Felelősségvállalás a következő nemzedékért katolikus, református és evangélikus szemmel.* Résztevők: Bárány Béla plébános, hitoktatási felügyelő, Budapest-Zuglói; dr. Bodó Sára egyetemi docens, Debreceni Református Hittudományi Egyetem; Rozs-Nagy Szilvia hitoktatási előadó, Magyarországi Evangélikus Egyház. Moderátor: Szabóné Mátrai Marianna, az EHE Gyakorlati Intézetének vezetője.
11.00–11.20: Szünet.
11.20–11.40: *A lelki nevelés – egy konkrét példa.* Előadó: Dejcics Konrád OSB, Pannonhalmi Bencés Gimnázium.
11.40–12.30: Kerekasztal-beszélgetés: *Pedagógusok és lelkészek együtt munkálkodása a lelki nevelés terén.* Résztevők: Fellegvári Zoltán, a miskolci Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium és Pedagógiai Szakközépiskola igazgatója; Molnár Istvánné, a sarvasi Benka Gyula Evangélikus Általános Iskola igazgatója; Mesterházy Balázs iskolalelkész; dr. Magyarkúti Gyuláné Tóth Katalin iskolalelkész. Moderátor: Gáncs Péter elnök-püspök.
12.30–14.00: Ebéd.
14.00–15.30: Szekcióülések.
1. szekció: *Mit tehet az iskolavezetés?* A beszélgetést vezeti: Hallgatóné Hajnal Judit.
2. szekció: *Mit tehet az iskolalelkész?* A beszélgetést vezeti: Deák László.
3. szekció: *Mit tehet az óvoda?* A beszélgetést vezeti: Lakatosné Hachbold Éva.
4. szekció: *Mit tehet a gyülekezet? (1)* A beszélgetést vezeti: Baranyayné Rohn Erzsébet.
5. szekció: *Mit tehet a gyülekezet? (2)* A beszélgetést vezeti: Bárdossy Tímea.
6. szekció: *Új kihívás: etika és hitoktatás.* A beszélgetést vezeti: dr. Kodácsy-Simon Eszter.
15.30–16.00: Összefoglalás, úti áldás – Gáncs Péter elnök-püspök.

Mit csinál egy programkoordinátor?

Beszélgetés Lackner Pállal

► **Lackner Pál** korábbi protestáns táborigazgató hét év után letelt, így 2011. december 31-én leszerelt. Azóta a Magyarországi Evangélikus Egyház programjainak koordinátoraként, valamint a Magyar Evangélikus Konferencia (Maek) főtitkáráként tevékenykedik. Ráadásul még a perikópareform is hozzá tartozik majd. Új feladatairól az *Evangelikus.hu* szerkesztője kérdezte.

– *Először is a programkoordinátori feladatairól faggatnám...*

– Programkoordinátorként a feladatom az országos, nagy rendezvények összefogása lesz. Másrészt pedig a lelkésztovábbképzések, lelkészkonferenciák – nyugdíjaslelkészkonferencia, országos lelkészkonferencia, lelkészakadémia – eddigi struktúrájának átforgalmazása és közben tartása lenne. Emellett a jövő évi munkaterv kidolgozásában is részt vennék. A terv az, hogy ezt a munkatervet jó előre el tudnánk készíteni, hogy ne a hatálybalépés napján kapják kézhez a gyülekezetek vezetői.

– *Mely konferenciák lesznek akkor konkrétan azok, amelyeket Ön szervez majd?*

– Ez még egyeztetés kérdése. Az intézmények, a diakónia és az oktatás saját konferenciáiba nem folynék bele. Az lenne a lényeg, hogy a meglévő ötleteket és energiákat összegezzük, és kerüljük a diverzitásokat. Például egy országos lelkészkonferencia, a teológián a tudomány napja és egy-egy lelkészi munkaközösségi téma ne gyengítse egymást.

A lelkészi munkát és a gyülekezeti életet befolyásolja az egyházi év, van egy tanév, ami megint egy fix rend, van egy naptári év, ami januártól indul. Egy olyan tantervet kell készíteni, ami flexibilis a különböző évek szempontjából, ráadásul a különböző helyzetekre, például városi és falusi gyülekezetekre is alkalmazható. Sokrekeszes fiókot szeretnénk tehát. A 2012–2013-as munkaév már nagyjából megvan, de 2013-tól szeretnék egy ilyen átlátott és tematikus rendszert kidolgozni.

– *Ez így jó nagy falatnak tűnik. Ki fog Önnek ebben segíteni?*

– Felkértem számos embert, akikkel egy bizottságot fogunk létrehozni, és akik az én munkatársaim lennének. Tőlük egy váz, egyfajta koncepció véglegesítését várom. El kell döntenünk, mi az, amit magunk számára témaként választani szeretnénk, és amit egy nagyobb tematikába beilleszthetünk velünk. Vannak ugyanis olyan dolgok, amelyek nem hangolhatók bele egy ilyen munkába. Például az ökumenikus imahét, illetve a Lutheránus Világszövetségnek, az Egyházak Világtanácsának a projektjei ilyenek.

– *Hogyan motiválná a lelkészeket abban, hogy részt vegyenek az egyes programokban?*

– Nem titkolt szándék, hogy szeretnénk bevezettetni a lelkészi továbbképzéseknek a kötelező pontszerzést. Nem várjuk azt, hogy a lelké-

szi munkaközösségek (LMK) megújítják egyházunkat, és igazi teológiai műhelyek lesznek; ezek a fráterítés megélésének színterei. A hangsúlyt én a lelkészakadémiára és a konferenciákra szeretném áthelyezni.

A lelkészakadémia igazgatótanácsának vagy kuratóriumának legyen a felelőssége, hogy olyan témákat hirdessen meg, amelyekre van érdeklődés. Ki kell dolgozni, hogy egy LMK-n való részvétel vagy egy lelkészakadémiai munka mennyi kreditet érne. Ha valaki nem éri el a megfelelő pontot, akkor a hatályos törvényeink szerint elveszítené a parókus lelkészi jogállását. Ez a rendszer más világi állásoknál nem ismeretlen: az orvos nem írhat fel receptet, ha nem szerez elég kreditet.

Emellett egyfajta újraszerveztést is szükségesnek tartanék. Nagyon sokszor a gyülekezeteket ellátó lelkészek egymáson átutazva látják el az egyházközösségeket. Át kellene tekinteni földrajzilag, népszámszerűleg a térképeket, és pár ponton pontosítani kellene a munkákat. Ilyen szempontból nem lettek a kerületi határok sem bölcsen meghúzva.

Ráadásul a jövőt azt mutatja, hogy lesznek bizonyos területek, ahol teljesen elhalnak gyülekezeteink. De fontos egy-egy bástya hátrahagyása. Ha nem életképes egy gyülekezet, azt központilag kell támogatni, vagy dönteni kell a felszámolásáról. Azt is fontos lenne rögzíteni, hogy a központból támogatott lelkészeknek milyen – a szolgálatuk végzéséhez szervesen hozzá tartozónak ítélt – pluszfeladatot adunk. Kórházi, gimnáziumi szolgálat, fesztiválokra való lelkigondozás és így tovább...

– *A püspöki tanács megbízásából a perikópareform kidolgozását is Ön fogja végrehajtani. Az új Liturgikus könyvvel ezt ugyanis nem újították meg, pedig szükség lenne rá.*

– Egy bizottság állt fel, amelynek én vagyok a vezetője. A bizottság harminc és nyolcvan év közötti tagokból áll, kegyességben is széles skálán mozgunk. Van közöttünk, ó- és újszövetséges, dogmatikus, liturgus, homiléta. Munkánk végeredménye távlati cél. 2017-ben szeretnénk megjelentetni az új perikópát. A bevezetése egységesen történne. Másfél év alatt végigvesszük a perikópát, megtárgyaljuk és javítjuk a hibákat, majd az anyagot kiküldjük a lelkészi munkaközösségeknek. Ha valami valakinek nem tetszik, akkor konkrét javasla-

tot várunk arra, hogy mely igét kellene azon a vasárnapon mondani. Számítok arra, hogy a lelkészi munkaközösségek konstruktívan fogják ezt a munkát segíteni.

– *A Magyar Evangélikus Konferencia főtitkári tisztségét is megkapta. Hogyan látja: meg tud újulni ez a szervezet? Milyen jövő áll a Maek előtt? Különösen abból az aspektusból is kérdezem, hogy bár éveken keresztül alakult meg a Magyar Református Egyház, mégis nagyobb sajtónyilvánosságot kapott, mint a mi szervezeteink. Esetleg a Maek tervez-e egy egyháztesttől fonódást a külföldi evangélikusokkal?*

– Azt gondolom, hogy hiába oldanánk is fel a határokat az egyházak között, mégis nagyon nehéz lenne egy olyan egyháztestet létrehozni, amely mindegyik egyház szempontjából előnyös lenne, hiszen rengeteg feltételnek kellene eleget tenni; vagy pedig az az egyezmény, amelynek alapján ez az egyháztest létrejönne, a minimumra lenne redukálva. Ennek azonban így nem lenne sok értelme.

De látni kell azt a történelmi tényt is, hogy míg a Magyar Református Egyház egységes nyelvet mondhat magáénak, az evangélikus egyházunk esetében nem így van, hiszen a magyarok mellett németek és szlovákok is vannak egyháztagjaink között. Abban természetesen megállapodhatunk, hogy elfogadjuk egymás lelkészi képesítését – esetleg különbözőzeti vizsga letételével –, használjuk egymás agendáját, énekeskönyvét. Ez pedig spirituális közösséget jelent. A Maek ilyen szempontból egyfajta koordináló szervezet, így ebbe beletagozódhat bárki, aki szeretne szerepet vállalni ebben a munkában.

– *2011 decemberében szerelt le, addig táborigazgató volt. Az eltelt hét évre hogyan emlékszik vissza? Bár tudom, hogy konkrét információkat nem oszthat meg velünk, mert államtitkok képeznek, én szolgálatánknál inkább a lelkészi oldalról kérdezném.*

– Ez alatt az időszak alatt rengeteget utaztam – feladatomnak tartottam, hogy mindenüvé elmenjek, ahol magyar katona szolgál. Így jártam Boszniában hatszor, Koszovóban több mint tízszor, Cipruson ötször, a Sínai-félszigeten kétszer. Aztán kétszer látogatóban Afganisztánban, egyszer pedig hat hónapig, egy hosszabb misszió keretében.

– *Ezek közül melyik szolgálati helyén érte a legmélyebb benyomás?*

– Afganisztánban hét embert veszítettünk el.

Mentem volna egyik táborból a másikba, és szóltak, nem lehet, mert robbantottak. Repeszálló mellényben éltük a mindennapokat. Nyolcvan hét órát töltöttem a levegőben ebben a hat hónapos misszióban. Sokat jártam a katonák között. Végigjártam a tábori lelkészeket, vizitáltam náluk. Elég sok koporsó mellett áll-

tam, magyar és német, svéd, finn katonák mellett is.

– *Ilyenkor hogy zajlik egy istentisztelet?*

– A kórháztól a reptérig sorfalat állnak a katonák, az elhunytat a saját lelkésze búcsúztatja el az anyanyelvén, amikor felteszik a repülőre.

De kemény volt az itthoniakkal való kapcsolattartás is, hiszen nem mindig van internetes elérhetőség. Telefonon pedig nehéz tárgyalni, többen is lehetünk a vonalban...

– *A családja hogyan viselte a hiányát?*

– A nagyobbak már természetesnek vették, a legkisebb gyerekek pedig rájöttek arra, hogy az édesanyja egymaga ügysem fogja tudni teljesíteni minden óhaját.

A normál lelkészi szolgálat-hoz képest a tábori lelkészi szolgálatnak egyébként egészen más hangsúlyai vannak. Egyértelmű hierarchikus viszonyok vannak, és ha az előjáró parancsot ad, azt követni kell. Ez azt jelenti, hogy ő gondoskodik a felszerelésről, a kiképzésről, hogy a lehető legnagyobb hatásokkal, testi és mentális kár nélkül véghez lehessen vinni azt, amit ő kér.

Lehetőség van kiscsoportos lelkigondozásra, amelynek más súlypontjai vannak, mint egy gyülekezeti tag esetében. Más szociológiai háttérű a populáció is: tizennyolc-harmincöt éves az emberek nagy része, általában egészségesebbek, mint a civil lakosság, férfidominancia van. Tudomásul kell venni, hogy az anyanyelv felülírja a vallásosságot. Egy magyar katolikus katona inkább elme egy magyar evangélikus istentiszteletre, mint egy horvát misére. És az evangélikusokra is igaz: nem fognak német istentiszteletre menni, ha épp magyarul van katolikus mise.

– *Mennyire jellemző a vallásosság a katonák között?*

– Ha lőnek a fejed felett, ez nem lehet kérdés...

– *Ez predesztinál?*

– És egyfajta összetartást is ad. Az istentiszteleteken való részvétel természetesen nem kötelező, de megfigyelhető az, hogy ha valami tragikus esemény történik, akkor többen jönnek el. Gyertyát gyújtanak, és imádkoznak. Nagyobb ünnepeken, így karácsonykor, sokkal többen jönnek el, mint egy átlagos istentiszteletre.

Nagy hatása van annak is, ha a katona előljárója ott van az istentiszteleten. Akkor nincsen apelláta, akkor kötelezőnek érzik az alacsonyabb rangúak, hogy maguk is ott legyenek. Kereszteltem meg katonákat, és ilyen esetben is szoktunk keresztapát felkérni, aki a kereszttség tanújaként van jelen. Ilyenkor szoktak a társaik közül is választani, de inkább az a jellemző, hogy egy magasabb rangú előljárót választanak. Érdekes, hogy ilyenkor a felelősségérzet is megnő az emberek között.

■ HORVÁTH-BOLLA ZSUZSANNA
Forrás: *Evangelikus.hu*

Hét hét böjt

A hamis becsvágytól az építő önmérsékletig

► **Európában, de a világ más részein is hamvazószerdával kezdődik a böjti időszak, amely húsvétig tart. Ma már sokféleképpen gyakorolják, van például média-böjt is. Vajon hogyan alakult ki az egyházi évről ez a rendje, és miről szól ma?**

A becsvágytól az önkorlátozásig – Megtehetném, de nem teszem
Napjaink sajtója – főként külföldön – előszeretettel cikkezik arról, hogy az idén február 22-én kezdődő és április 8-ig tartó nagyböjti időszakot igazából arra lehet felhasználni, hogy végiggondoljuk, merre hajtott az emberiséget a nagyzási hóbort vagy a fékevesztett becsvágy. És sorolják a kudarcokat meg az értelmetlen tartott vállalkozásokat a *Titanictól* az A380-as légibuszon át – amely 550 tonna elektronikát, alumíniumot és acélt röptet föl a magasba – a vallási feltűnési viselkedésig.

Említik például a világ legnagyobb zarándokkeresztjét, amelyet 2004-ben az ausztriai Veitschben építettek fel. A 40,7 méter magas, belülről bejárható kereszt feléig lépcsőkön lehet felgyalogolni. Belsejében a zarándokok különböző kis kamrákat találhatnak, amelyek a teremtéstörténetről kezdve mutatják be a Biblia nagy üzeneteit. A kereszt vízszintes szárnyán meditációs szoba is van, még keresztelőt is lehet tartani a keresztben.

Vagy említhető a modern kori becsvágy építményeként az iszlám világ „büszkesége”, a mesterséges félsziget, a dubaji *Palm Jumeirah*, amelynek összehatását csak a világűrben lehet élvezni, hiszen ötszázötven kilométeres strand kapcsolódik össze a palma formájú építményben.

Ugyanakkor a *Costa Concordia* kapitánya felfordítja a luxusajót, emberek halnak meg a magamutogató becsvágy következtében...

Miről is szól hát ma a világ? Arról, hogy feltétlenül meg kell csinálni azt, amit még lehetséges? Még egy lépéssel tovább? Mintha nem lennének határok...

A böjt ezért jelentheti azt is, hogy feltesszük magunknak a kérdést: miért tegyék meg valamit csak azért, mert megtehetem? Az abortuszt, mert van eszköze az orvostudományunkhoz; a jó halált, mert nem fáj; az elhallgatással megelőzhető agressziót, esetleg gyilkosságot azzal, hogy engedünk?

Igen sok ilyen végzetes határátlépés van, amely kicsit nagyobb önkorlátozással megelőzhető lenne. Böjti igazság, amely életet épít, ment, véd: megtehetném, de nem teszem a rosszat, a nekem kedvezőt, hanem megállok. Nem ragaszodom ahhoz, hogy enyém legyen az utolsó szó, az utolsó lépés, az utolsó csapás, a még különlegesebb technikai csoda.

Történelmi visszapillantó tükör
Hamvazószerdával kezdődik a negyvennapos böjti időszak. Legalábbis így határozta meg az a modell, amely a 7. században Rómából terjedt el. Van, ahol nagypéntekig, van, ahol húsvétig tart. A vasárnapok kivételek, mert ekkor a keresztyének Krisztus feltámadását ünneplik. A negyven nap utal Jézus pusztai megkísértésére, illetve böjtölésére, amely győztes lelki koncentrációt tett lehetővé, s Jézus így vívta meg döntő harcát a sáttánnal (Mt 4,2). Öszövétségi előképül Izrael próbatételes, negy-

venévi pusztai vándorlása szolgál (2Móz 16 kk.). A negyvennapos, húsvétot megelőző böjti időszakot először a niceai zsinat (325) dokumentálta.

Hamvazószerdá neve utal az elmúlásra, a vezeklésre, az élet helyes értékrendjének keresésére és felismerésére, a mulandó és a maradandó helyes megkülönböztetésére. A protestantizmusban a Krisztus szenvedésére, a bűnbánatra összpontosítást, az önismeret tisztulását szolgáló időszakot jelentette kezdettől fogva. A reformátorok, kivált *Luther* és *Zwingli*, szembefordultak a középkori böjtértelmezéssel, mintha az a bizonyos ételektől való tartózkodást jelentette volna.

Legendássá vált az 1522. évi zürichi kolbászévés, amikor böjt első vasárnapján *Froschauer* nyomdász ingyen-

FOTÓ: DR. KÁROLY-ÁGOSTON MÁRTA

kolbászt osztott a népek. *Zwingli* ugyan jelen volt, de nem fogyasztott a népi edelemből, ám kifejtette nézetét a böjtről. *Luther* a böjtölésben az önigazultság kísértését ismerte fel, mintha az ember ezzel a praktikával jobban tetszhetne Istennek.

Ma a böjtnek reneszánsza van – lelki koncentráció, médiaböjt, életmentés

A Németországi Protestáns Egyház elnöke, *Nikolaus Schneider* református lelkész hamvazószerdán kiadott böjti üzenetében rámutat: a protestánsoknál nincs böjti regula vagy szabályozás. *Luther* már ötszáz éve ezt tanította: az ételektől való tartózkodás nem menthet meg senkit sem a kárhazától. Ma, amikor az emberek önmérsékletet nem ismerve túlhajszolják magukat, és gyakori a *burnout* (kiégés), sokan idő előtt meghalnak – ilyen időkben a lemondás, az önkorlátozás nem középkori öngyötres, hanem életmentés. És nem árt néha azon sem elgondolkodni, hogyan is vagyunk Istenrel és embertársainkkal, azokkal, akik legközelebb állnak hozzánk.

Az igazi böjt új kezdet. Nem újrakezés, hanem újat kezdés, valaminek az elhagyása s valami egészen másnak az elkezdése Istenhez, embertársaimhoz, önmagamhoz fűződő kapcsolataimban. Ahogyan a „hét hét böjt” akció is megfogalmazza: a 8. zsoltár értelmében elcsodálkozni azon, hogy micsoda az ember, akiről Isten megemlékezik, akire gondja van.

Túlzott önbiztosításunk, önféltésünk (ebből gazdagodnak a biztosítók!) útját állja annak, hogy észrevegyük Isten gondoskodását. Aki olyan méltóságra rendelt minket, hogy dicsőséggel és tisztességgel koronázzon meg. De nem nagyravagyó hóborttal, fejvesztett, embertelenségbe átcsapó becsvágygal.

Jó lenne a helyes egyensúlyt keresni és megtalálni ebben a böjti időszakban – negyven nap elég lenne hozzá! Istenre figyelve felszabadulni beidegződéseink alól, vétkeink súlya

alól, őszinte, gyógyító beszélgetésbe elegendni Istenrel. Egy kicsivel többet imádkozni. Belső, lelki nagytakarítást végezni. Nemcsak Svájcban, Németországban, de nálunk is lehet – és legyen is! – igazi reneszánsza ennek a felszabadító, imádságos belső nagytakarításnak!

A belső koncentráció és rendteremtést segíti a médiaböjt is

A tanulóknak egy hetet visszadunk a gyermekkorukból – nyilatkozta az a pedagógus, aki egy újszerű kezdeményezésben vesz részt. Egy héten át nincs komputert, mobil, CD-lejátszás, játékprogram. Helyette naplővezetés arról, hogyan lehet kibírni ezek nélkül, mit lehet értelmesen csinálni az így felszabaduló időben – s milyen pozí-

tív tapasztalatokat lehet szerezni ezek nélkül. Az egy hét tapasztalatait a médiaböjt után a tanulókkal együtt értékelik, s ünnepélyes keretek között kapják vissza leadott elektromos eszközeiket.

Az érdekes kezdeményezést a Württembergi Protestáns Társaság diakóniai részlege dolgozta ki. Egyelőre tartományi keretek között zajlik, több egyházi és nem egyházi iskolában kipróbálják.

A médiaböjt ötletéhez két megrázó és elgondolkodtató tudományos tanulmány adatai szolgáltak indítékul az egyháznak. Az egyik tanulmányt kriminológus, a másikat agykutató tett közzé. Mindkét tanulmány szoros összefüggéseket állapít meg a túlzott médiahasználat és bizonyos egészségügyi zavarok megjelenése között. Az egészségügyi károsodások között említik az elhízást, a mozgásszegénységet és ennek kihatásait, az iskolai teljesítmény romlását, a szociális és kommunikációs készségek elsorvadását, az erőszakos és agresszív viselkedés elhatalmasodását s bizonyos függőségek kialakulását.

A médiaböjttől a szervezők azt remélik, hogy a gyerekek újra felfedezik a való életet, az egymással kialakítható tartalmas kapcsolatokat; az ötletgazdák mindezt kulturális, sport- és egyéb készségfejlesztő rendezvényekkel is igyekeznek elősegíteni.

Mindenesetre akár a médiaböjtös hetet, akár a hét hetet belső Istenre figyeléssel, több őszinte imával, a magunk önmérsékletben, önkorlátozásban, lemondásban történő gyakorlásával érdemes kipróbálni – bizonyosan salaktalanabb, megkönnyebbültebb lesz tőle az élet bennünk és körülöttünk. És ekkor a böjti „hét hét akció” értelme is közelebb jön: szárnyakat kaphatunk, még ha kölcsönbe is, akár az angyaloktól, akár Isten Lelkétől, de ez is – *Kálvinnal* szólva – hasznunkra válhat.

■ DR. BÉKEFY LAJOS

A hónap igéje

„Az Emberfia nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért” (Mk 10,45)

Az Úr Jézus a Gecsemáné-kertben van. Imádkozik, szíve az Atyához kapcsolódik. Gyötrődik, mert tudja, mi vár rá a kereszten. Egyszer csak kimondja: „*Atyám, ha lehetséges, müljék el tőlem e pohár; mindazáltal ne úgy legyen, a mint én akarom, hanem a mint te.*” (Mt 26,39; Károli-fordítás) Békességgel kel föl térdéről. Akkor érkezik hozzá az áruló Júdás egy csapattal, hogy elfogják őt. Jézus megkérdezi: „*Barátom, hát ezért jöttél!*” (Mt 26,50) Ezért jött. A Gonosz eszköze, mégis a mennyei Atya terve valósul meg: Krisztus az élete föláldozásával fizet bűneinkért, hogy mi szabadok lehessünk.

Máshol az Úr így tanít: „*Amikor bementek egy házba, először ezt mondjátok: Békesség e háznak. És ha ott a békesség fia lakik, békességetek megnyugszik majd rajta...*” (Lk 10,5–6; újonnan revidéalt Károli-fordítás) Hogyan másokhoz? Szeretettel, segítőkészséggel, megértéssel? Hány rokonod, barátod, ismerősöd otthonába léptél már be! Vajon úgy, ahogy kell?

Jézus léptei nem visszahangoztak. Nem döngtek. De nem is lábujjhegyen érkezett. Egyszerűen belépett ebbe a világba. A te világodba és az én világomba. Amelyikről azt hittük, hogy zárt. Isten nélkül tényleg nem lehet kitörni vagy kilépni belőle. Isten nélkül nem tudunk meg többet,

mint amennyit lelkileg helyben járva észlelünk. Mint amennyit eddig is gondoltunk. Hamis bizonyosságban vagy hamis bizonytalanságban.

Lassíts! És figyelj az Úr lépteit. A virágvasárnapi király érkezését és az ajtó előtt megállóit. Aki nem tör rád, hanem hozza a mennyből Isten békességének az üzenetét: béküljetek meg Istenrel – béküljetek meg egymással. „*Mindze pedig Istenről van, aki megbékéltetett minket magával Jézus Krisztus által, és nekünk adta a békéltetés szolgálatát. Mivel Isten az, aki Krisztusban megbékéltette magát a világot, nem tulajdonítva nekik bűneiket, és ránk bízta a békéltetés igéjét. Krisztusért járva tehát követésben, mintha Isten kérne általunk: Krisztusért kérünk, béküljetek meg Istenrel.*” (2Kor 5,18–20; újonnan revidéalt Károli-fordítás)

Hogyan lehetséges ez? Ha megállsz a kereszt tövében, és föltekintesz órá. Akié az eljövendő. Aki nem zsarnokoskodni akar fölöttünk, hanem hatalmával szolgálni bennünket. Miénk tehát a legnagyobb lehetőség.

És ő nem csupán azért jött, hogy diakóniát végezzen, hanem azért jött, hogy életét adja sokakért. Azért jött, hogy meghaljon. Azért jött, hogy éljünk.

Állj meg, amikor megszólít, és indulj vele tovább utadon. A Békesség Követével, szívedben a békességgel.

■ SZÉLL BULCSÚ

HETI ÚTRAVALÓ

„Isten abban mutatta meg rajtunk a szeretetét, hogy Krisztus már akkor meghalt értünk, amikor bűnösök voltunk.” (Róm 5,8)

Böjt második hetében az *Útmutató* reggeli és heti igéi az Úristen engedelmes szolgáját állítják elénk, aki meghalt bűneinkért. „Isten Fia szolgáló formát vett fel, és emberekhez lett hasonlónak, megalázta magát, és engedelmes volt mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig.” (Fil 2,7,8; LK) *Luther* szerint: „Pál itt szinte egyetlen szóval feltárja az eget, hogy meglássuk Isten atyai szíve kibeszélhetetlenül kegyelmes akaratát, irántunk való szeretetét; hogy érezzük, miként végezte el Isten jótetszése öröktől fogva mindazt, amit Krisztus értünk meg is cselekedett.” Dáviddal könyöröghetünk Istenhez: *Reminiscere!* „Emlékezzél meg, Uram, a te irgalmasságodról és a te jóvoltodról, melyek öröktől fogva vannak.” (GyLK 686,5) A gonosz szölművesek bérlet helyett tulajdon akartak szerezni, gyilkosság árán is: „*Ez az örökös, gyertek, öljük meg, és mienk lesz az örökség!*” Am a szőlő ura, „*Eljön, és elveszíti a munkásokat, azután másoknak adja a szőlőt.*” (Mk 12,7,9) De Isten mindenkorai gyermekei Krisztus örökös társai, akikért ő – mint istentelenekért – a rendelt időben halt meg. Ezért múlt időben írhatta Pál: „*Mivel tehát megigazultunk hit által, békességünk van Istenrel (...), mert... miután megbékéltettünk, még inkább üdvözíteni fog élete által.*” (Róm 5,1,10) Ez engedelmes Fiú e három öszövétségi előképe is az örökös sorsát vetíti előre: *Jeremiás* hirdette az Úr üzenetét, ezért elfogták, meg akarták ölni, ám nem tették meg. „*De tudjátok meg, hogy ha megöltök, ártatlan vér terhel benneteket, ezt a várost és lakóit, mert valóban az Úr küldött hozzátok...*” (Jer 26,15) Betegségében is istenfélő maradt Jób; A sáttán kezébe adta az Úr, de ő a rosszindulatú fekélyekkel borítva is kintartóan feddhetetlen volt: „*Ha a jót elfogadtuk Istenről, a rosszat is el kell fogadnunk.*” (Jób 2,10) S a pusztában a szomjas nép Mózes ellen zúgolódott; kis híja volt, hogy meg nem követték. Isten szólt hozzá: „*En majd ott állok előtted a sziklán, a Hóreben. Üss a sziklára! Víz fakad belőle, és ihat a nép.*” (2Móz 17,6) „*Az a kőszikla pedig a Krisztus volt.*” (1Kor 10,4) Ez az életadó kőszikla már az öszövétségi üdvöseményekben is jelen volt! S az Úr engedelmes szolgájának vére minket is megtisztít minden bűntől; de csak „*ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz (Isten) ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszúságtól.*” (1Jn 1,9) Mert Jézus „*engesztelő áldozat a mi bűneinkért.*” (1Jn 2,2). Böjt második hetében másodsor szól haláláról és feltámadásáról: „*Jegyezzétek meg jól ezeket a szavakat: az Emberfia emberek kezébe adatik!*” S kisgyermek példájával üzeni: „*...aki a legkisebb mindnyájatok között, az a nagy.*” (Lk 9,44. 48) Pál valamelyiké legyen a mi böjti megtapasztalásunkká: miután megigazultam a belé vetett hit által, „*Krisztus él bennem...*, aki szeretett engem, és önmagát adta értem” (Gal 2,20). S te is mondd: „Szívükből szeretlek, Jézusom. / Lelkem csak benned bízok.” (EÉ 362,1)

■ GARAI ANDRÁS

NAPPOS OLDAL

Szerkesztette: BODA ZSUZSA

Bölömbika

Ha száz gyereket megkérdeznének, sokan talán azt sem tudnák, milyen állatról van szó. A bölömbika a gémfélékhez tartozó madár, nevét messzire hangzó „pü-bum” hangjáról kapta. Ez persze még csak nem is hasonlít a bika bögééhez.

Rejtett életű, ritkán repül, majdnem mindig a nád sűrűjében bujkál, jelenlétére többnyire csak jellegzetes hangja alapján figyelünk fel.

Valamennyi nagyobb nádasunkban előfordul, de költ a mocsarakban és a halastavak szélesebb nádszegélyeiben is.

Bár zsákmányára szinte mindig a sűrűben leselkedik, néha mégis kivételesen tesz. Apaj-pusztán mentünk terepjáróval az egyik nagy halastó közelében, amikor észrevettük, hogy egy bölömbika a gáton túl álldogál. Ott csupán néhány nádszál nőtt, de pocsoló volt – valószínűleg azokban akart békát fogni. Megálltunk, és úgy figyeltük. Láttam rajta, érzi, hogy bajban van. Először mozdulatlan maradt, talán azt remélte, nem vesszük észre. Aztán lassan, óvatosan lépegetni kezdett a gát és a mögötte lévő nádas felé. Nem mozdultunk, és azt hiszem, nagyon meg-

MESÉLNEK AZ ÁLLATOK

A teelés néha sikerül, máskor sajnos az életével fizet egy-egy egyed azért, hogy itthon maradjon. Sok évvel ezelőtt a Velencei-tó jegén mutatott nekem két elpusztult bölömbikát Müller István, aki akkoriban a védett terület őre volt. A két madár egy kis szabad vízfolt, az úgynevezett *lihogó* mellett lesett zsákmányra, de amikor az erős hidegbetörés miatt az is befagyott, éhen pusztultak.

A bölömbika vízi rovarokkal, békákkal, gótékkal, piócákkal és apró halakkal táplálkozik. A télre itthon maradók rágcslókat is fognak.

RAJZ: BUDAI TIBOR

könnyebbült, amikor eltűnt a nád között.

A bölömbika vonuló madár, októberben indul dél felé, a telet az európai tengerpartok közelében vagy Észak-Afrikában tölti. Éjszaka repül, valószínűleg nádasból nádasig. De gyakran át is telet. Nemeszser láttam jókora lábnymait a hóban a Kis-Balatonon vagy a Velencei-tó közelében.

Bummogó hangját márciustól lehet hallani.

■ SCHMIDT EGON

Kérdések

1. Vajon hol fészkel a bölömbika?
2. Hány tojás van a fészkeben?
3. Hány bölömbikapár él hazánkban?

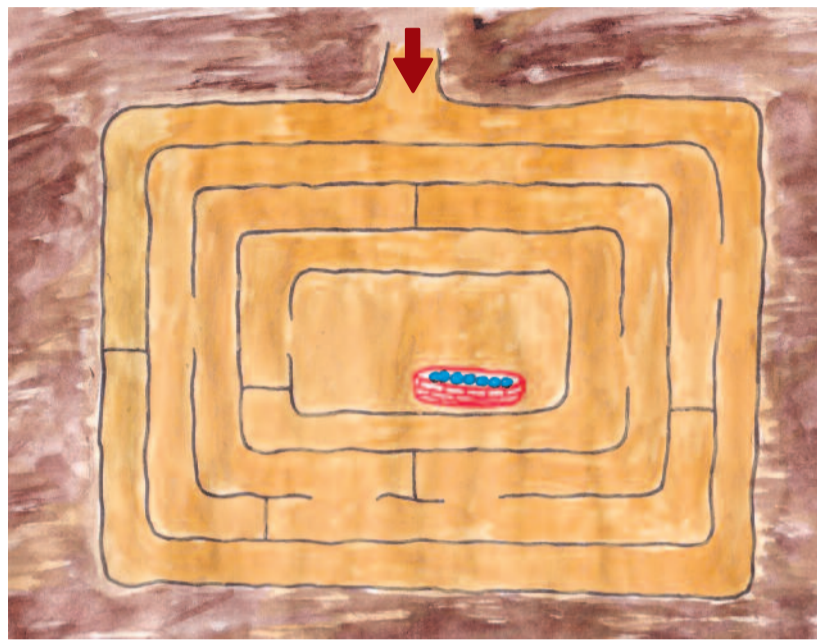
2. négy-hat; 3. körülbelül nyolcszáz.
Válaszok: 1. a nád sűrűjében;

A földbe rejtett kincs

Jézus egyszer azt mondta, hogy a mennyek országa hasonló ahhoz a kincshoz, amelyet valamikor a szántóföldbe rejtettek.

Egy nap szántás közben a kincset megtalálta egy ember. Örömeiben ismét elrejtette, hazament, eladta minden vagyonát, és megvette azt a darab földet.

A képen látható kincshoz melyik úton lehet eljutni?

Kedves Gyerekek!

► Mostani ötrészes sorozatunkban Sámuel próféta életét elevenítjük fel. A sorozat minden részében találhattok egy-egy rejtvényt is, ezeknek a helyes megfejtését küldjétek el a végén összegyűjtve szerkesztőségünk címére (Evangelikus Élet szerkesztősége, 1085 Budapest, Üllői út 24.). A borítékra írájatok rá: **Gyermekvár.**

4.

A zsidó nép királyt kívánt magának. Bár ez nem tetszett az Istennek, mégis kiválasztotta számukra Sault. Ahogy telt az idő, egyre jobban látszott, hogy ez a szép szál legény igen alkalmas uralkodónak. Ráadásul sok háborúban kellett helytállnia. Az Úr segítségével pedig mindig győzött.

A legkegyetlenebb ellenségei közé tartoztak az amalékiak. Az Úr elhatározta, hogy elpusztítja őket. Elküldte Saulhoz Sámuel, aki így szólt:

– Engem küldött az Úr, hogy népének, Izraelnek a királyává kenjelek. Most pedig hallgasd meg, mit üzen neked a Seregek Ura: menj el, és irtsd ki az amalékiakat! Senkit ne hagyj életben, még az állatokat se! Amalék sem kímélte a népemet.

Saul ekkor mozgósította kétszáz-tízezer fős seregét.

A csata napján valóban mindenkit megöltek, csak Agagot, Amalék királyát hagyta életben Saul, illetve sok szép juhok és marhák. A sátnyább állatoknak azonban nem kegyelmeztek.

Az Úrnak nem tetszett, hogy Saul embert és állatokat is életben hagyott, azért így szólt Sámuelhez:

– Megbántam, hogy Sault királlyá tettem, mert nem teljesítette azt, amit parancsoltam neki.

Sámuel tudta, ez azt jelenti, hogy Sault már nem fogja az Isten segíteni. Másnap reggel elindult, hogy beszéljen a királlyal, de Saul akkor már nem a palotájában, hanem a Kármel-hegyen volt, hogy megünnepelje a győzelmét, és hálából áldozatot mutasson be az Úrnak.

– Az éjszaka beszélt velem az Úr – mondta a próféta Saulnak. – Azt parancsolta neked, hogy irtsd ki az

GYERMEKVÁR

amalékiakat. Miért nem teljesítetted a parancsát?! Miért hoztál el zsákmányt? Gondolod, hogy az Istennek tetszeni fog az az áldozat, amelyet a zsákmányból akarsz bemutatni? Mivel nem azt tetted, amit mondott neked, nem lesz már sokáig király!

Saul nagyon megijedt attól, amit hallott, és mindent nagyon bánt. De hiába, az Úr akkorra már mást választott királynak.

Húzzátok ki a megadott szavakat a betűhálóban! Függőleges és vízszintes irányban haladjatok! Egy betű több szóhoz is tartozhat. A megmaradt betűkből egy szót olvashattok össze. Ezt küldjétek be!

álom **b**űnt **h**arc
hit **k**atona **k**irály
parancs **s**ereg **ú**r

RAJZOK: JENES KATALIN

Az alábbiakban az egyházunk jogértelmező testületéhez – a Magyarországi Evangélikus Egyházban ez évben esedékes általános tisztújítással kapcsolatban – érkezett kérdéseket válaszoljuk meg.

Kérdés: Értelmezhető-e a választásokról és a szavazásról szóló 2005. évi VII. törvény 45. § (1) bekezdése olyan tágan, hogy az egyházkerületi jelölő- és szavazatszámoló bizottság e törvényi felhatalmazás alapján „mintajegyzőkönyvet” bocsáthat ki? Ha az egyházközösség a jogszabályoknak mindenben megfelelő, de ettől eltérő formát alkalmaz, érvénytelennek lehet-e tekinteni a választást, különös tekintettel arra, hogy választási eredmény érvénytelenségének megállapítására csak bírósági eljárásban van lehetőség?

Válasz: Mintajegyzőkönyv kiadása célszerű és helyes, ám annak alkalmazása – jogszabályi előírás hiányában – nem lehet kötelező.

Kérdés: Értelmezhető-e a választásokról és a szavazásról szóló 2005. évi VII. törvény 45. § (1) bekezdése olyan tágan, hogy ha a választás eredményes és érvényes, a leadott szavazatok alapján az egyházkerületi jelölő- és szavazatszámoló bizottság jogosult egy egyházközösségi választás eredményét formai okokra hivatkozással érvénytelenre nyilvánítani?

Válasz: A jelölő- és szavazatszámoló bizottság érvénytelenítheti az egyházközösségi választás eredményét. A határozat megalapozottságáról jogorvoslat alapján a bíróság dönt.

Kérdés: Titkos szavazásra hivatkozással az egyházközösség nem kap az érvénytelenség megállapításáról hivatalos értesítést, így nem tudja érvényesíteni a jogszabályban írt azon lehetőséget sem, hogy panasszal fordulhasson a bírósághoz, hiszen a sérelmezett jogsértés napjától számított 8 napon belül kell azt előterjeszteni. A határidő jogvesztő, mulasztás igazolásának nincs helye.

Titkos szavazás esetén hogyan értelmezhető az egyház törvényes rendjéről és békéjéről szóló 2005. évi IX. törvény 80. § (1) bekezdése, ha az egyházközösség nem értesül arról, hogy az egyházkerületi jelölő- és szavazatszámoló bizottság a szabályszerűen lefolytatott eljárást általa fel-

állított formai követelményekre tekintettel nyilvánítja érvénytelennek?

Válasz: A titkos szavazás nem azt jelenti, hogy a határozat maga titkos, hanem azt, hogy a határozathozatal módja nem nyílt, vagyis nem lehet megállapítani azt, hogy az adott kérdésre a jogosultak közül ki hogyan szavazott. Ebből következően a „titkosan hozott” határozatról is értesíteni kell a jogosultat – a jelen esetben az egyházközösséget –, amelynek határidőn belüli joga van panasszal élni.

Kérdés: Egyik egyházközösségünk egy anyaegyházból, két filiából és több szóróványból áll. Így az egyházközösségben működik egy anyagyülekezeti és két leánygyülekezeti presbitérium. De a törvény által illetékesként megjelölt egyházközösségi presbitérium nem – hasonlóan talán az egyházközösségek 20-40%-ához. Ebben esetben kik és milyen módon szavazzanak az egyházkerületi és az egyházkerületi elnökségről, illetve tegyenek ajánlást az egyházkerületi elnökségre?

Válasz: Egyházunk 2005. évi VII. törvénye jelenleg az egyházközösségi presbitérium részére biztosítja azt a jogot, hogy egyházkerületi és egyházkerületi elnökségek tagjainak választásakor az egyházközösség nevében szavazzon.

Ha az egyházközösségben belül több presbitérium működik, akkor járunk el a törvény szellemében, ha egy szavazatot biztosítunk az egyházközösségnek, vagyis több presbitériumi szavazatot összevonva kell megjeleníteni.

Az összevonas „technikáját” a törvény nem határozza meg. Álláspontunk szerint akkor járunk el helyesen, ha

a) amennyiben az egyházközösségben a presbitérium a teljes egyházközösség (anyaegyházközösség és filiák vagy társult egyházközösségek) közös presbitériuma, abban az esetben ez a testület jogosult az egyházközösség nevében szavazni;

b) ha az egyházközösségben ilyen testület nincs, hanem az egyházközösség részeinek (anyaegyházközösség és filiák, társult egyházközösségek) presbitériumai párhuzamosan működnek, akkor – egyéb, az egyházközösség részei közötti megegyezés vagy

szabály hiányában – minden egyes egyházközösségi presbitérium azonos súlyú szavazatot képvisel.

Megjegyzés: Ha például három ($n = 3$) presbitérium van, és eltérő a három szavazás eredménye, akkor – mivel a testületek összesen 1 szavazatot képviselnek – $0,33-0,33-0,33 (= 1/n)$ szavazattal számolhatunk. Így nem vész el egyik presbitérium szavazata sem, ugyanakkor érvényesül az „1 egyházközösség 1 szavazat” elve.

Kérdés: Gyülekezetünkben most kezdünk hozzá a jelöltek írásbeli nyilatkoztatásához, hogy elvállalják-e a jelöltséget, megválasztásuk esetén a tisztséget. Ehhez én összeállítottam egy nyilatkozatot minden tiszttel kapcsolatban.

A törvényben benne van, hogy ha a presbiter háromszor kimentés nélkül nem jelenik meg a presbiteri ülésen, akkor lemondottnak tekintendő. Ezt ki is emeltem a nyilatkozatban, és számon is fogom kérni. (Eleve választunk pótagokat a presbitériumba, hogy ilyen esetben ne kelljen újabb választásokat kiírni.) A gyülekezet jelenlegi presbitériuma úgy határozott, hogy a tisztségviselők is a presbitérium tagjai lesznek tisztségviselővé választásukkal egyetemben.

Érvényes akkor a tisztségviselőkre is az a kitétel, hogy ha három alkalommal kimentés nélkül nem jelennek meg az ülésen, akkor lemondottnak tekintendők?

Válasz: A 2005. évi IV. törvény 22. § (3) szerint: „A presbitérium azon tagját, aki az írásban összehívott presbiteri ülésről – egy választási cikluson belül – 3 alkalommal kimentés nélkül távol marad, tisztségéről, testületi tagságáról lemondottnak kell tekinteni.” Mivel a szöveg egyértelműen kiemeli mind a tisztséget, mind a testületi tagságot, ezért az idézett szabály minden presbiterre vonatkozik – függetlenül attól, hogy hivatalból, az egyházközösség belső szabályozása alapján (tisztségénél fogva) vagy választás útján lett-e a presbitérium tagja. Ebben az esetben lemondottnak kell tekinteni – ha tisztségviselő, akkor tisztségéről (is), ha választott presbiter, akkor presbiteri tagságáról.

Egy evangélikus bútorfestő Hartán

► Az idősebbek még tudják, hogy hajdan a népi bútort sokkal nagyobb jelentőséggel bírt a háztartásokban, mint manapság. Sok esetben a tulajdonosok nevét is belevészték vagy rápingálták a padra, illetve ágyra. Protestáns falvakban sem volt ez ritkaság, különösen, ha néprajzilag olyan zárt közegekről beszélünk, mint (hajdani) sváb közösségeink. 1945 után – a kitelepítés és a kommunizmus következményeként – feloldódtak ezek a csoportok: se a német hagyományok, se a családi összetartás nem volt többé divat. Ezek felélesztésében akarnak segíteni a helytörténeti gyűjtemények szervezői, valamint a népi hagyományokat felelevenítő bútorasztalosok és -festők. Schneider Péter és felesége, Haraszi Mária a népi hagyomány lelkes ápolói a Bács-Kiskun megyei Hartán. Mindketten evangélikusok és német származásúak. A községben reformátusok is élnek, de mindkét felekezetben többen őrzik még a régi bútorokat és ezzel a sváb hagyományt. Erről beszélgettem az iparművész házaspárral egy téli délutánon.

A SZERZŐ FELVÉTELE

– Az asztalosság családi hagyomány, vagy más foglalkozást űztek a felmenői? – kérdezem a mester úrtól, Péter bácsitól.

– A szomszédunkban volt egy asztalos, Himpelmann Péter, aki a munkásságáért megkapta a népművészet mestere címet. Mindig is csodáltam a munkáját, így lettem én is asztalos. És mivel ápolom a hagyományt, a modern megrendelések mellett szívesen készítek népi bútort is. Mária, aki később a nejem lett, a szomszédban tanult bútorfestőnek. Ott ismerkedtünk meg.

– Mária néni rögtön a bútorfestészet mellett kötelezte el magát a Himpelmann-műhelyben?

– Először hobbiként, aztán főfoglalkozásként festettem. Himpelmann Péter elkészítette a bútort, aztán alapozta, majd befestette. Valóban akkor ismertem meg a férjemet, amikor oda kerültem a szomszédba. Aztán a közös életből lett a közös ipar: amit ő elkészít, azt én befestem.

– Honnan veszi a motívumkincset a bútoraihoz, mester úr?

– Gyerekkoromban ilyen környezetben nevelkedtem, ez volt a „Hartaer Ojrichtin”. Mind a mai napig a fejemben van, és jól emlékszem a régi darabokra, hiszen évtizedekkel korábban még rengeteg volt belőlük Hartán.

– És manapság? Használják és rendelnek még ilyeneket?

– Egyes helyeken még használják, néha rendelnek is.

– Milyen bútor a legnépszerűbb, mit rendelnek leggyakrabban?

– Kisebb sarkokat, padot és asztalt, esetleg tükröt és fogast. Ha bejönnek, sokszor még a régi sváb nevet is mondják hozzá. Például a sarokpad az *Eckpank*, a bölcso a *Wieh*, a láda a *Käschte* vagy *Kaschte*... Kelendők még a dísz tárgyak is.

– Honnan veszi Mária néni az ötleteket a bútorfestéshez, mik a forrásai?

– Nagyon sok helyen fényképeztem, időseknél, házaknál. A mai napig a hagyományoknak megfelelően alakítom ki a mintákat. Az ezernyelcszázados években dolgozó festőtől is vettem át szekrénymintát. Ez itt például egy emeletes strichás vonalas minta. Emellett dr. Boross Marietta hartai bútorfestészetéről írt könyvét is – amely alapmű – gyakran forgatom. Amikor kész a munkám, zsúriztetem: a bizottság mind a formákat, mind a színeket vizsgálja.

– A községben hányan foglalkoznak még bútorfestéssel?

– Hárman vagyunk még „lányok”, akik festünk. De a faluban fellelhető bútorokon további öt festő munkáját ismerem fel. A virágok szerkezete, a motívumok váltakozása, esetleg a tónuskülönbségek: valakinél pirosabb a tónus, más több narancsszínt használ. Én is adtam ki könyvet *Festett tárgyak* címmel... hogy otthon is gyakorolhassanak a műkedvelők. Több éven át tanítottam bútorfestészetet a helyi művészeti iskolában. Az a céltom, hogy továbbvigyem a hartai fiatalok körében a hagyományt.

■ IFJ. KÁPOSZTA LAJOS

Schneiderék, valamint a többi (hajdani) hartai bútorasztalos alkotásai a helyi evangélikus templom melletti múzeumban tekinthetők meg a Templom utcában.

Tarts, Uram, a kezeden

Személyes szavak presbitereknek

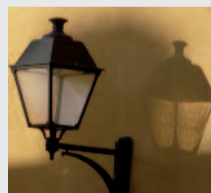
Szerkesztette: Szabó Lajos

Az Evangélikus Hittudományi Egyetem gyakorlati tanszéke és intézete, valamint a Luther Kiadó közös munkájaként elkészült a

Tarts, Uram, a kezeden

Személyes szavak presbitereknek

című könyv.

A kötetet 2012. március 8-án, csütörtökön 13 órakor mutatja be Gáncs Péter elnök-püspök az Országos Iroda földszinti tanácstermében (Budapest, Üllői út 24., bejárat a kiadó könyvesboltján keresztül).

A civil egyházi szolgálat értékéről szól, és rövid részleteket felolvas a kötetből Levente Péter előadóművész.

Erre az alkalomra szeretettel hívjuk a kötet alkotóit és az érdeklődőket.

Kendeh K. Péter
A Luther Kiadó igazgatója

Dr. Szabó Lajos
a kötet szerkesztője

Meghívó

Emléktábla Szépfalusi Istvánnak

A kép bal szélén Kadlecik Zoltán, Véteskethely jelenlegi lelképásztora

Egyetlen magyarországi szolgálati helyén, Véteskethelyen avattak emléktáblát múlt vasárnap a nyolcvan éve született, 2000-ben elhunyt Szépfalusi István evangélikus lelkész tiszteletére.

Az evangélikus templomban tartott február 26-i ünnepségen Szemerei János, a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület püspöke szolgált igehirdetéssel. Lk 19,40 alapján tartott prédikációjában kiemelte: „Ma egy beszédes követ adunk át, amely olyan kort idéz, amikor megpróbálták elhallgattatni Jézus tanítványait. Hálával gondolunk arra, hogy mégis voltak, akik beszéltek szavaikkal és tetteikkel. Példájukból erőt meríthetünk, hogy ne csak a kövek beszéljenek, hanem szóljon maga az Úr

– bennünk és általunk” – fogalmazott a püspök.

Az emléktábla leleplezése után Adorján István helyi presbiter ismertette Szépfalusi István életrajzát. Jókai Anna író-nővérkönyvtárában így méltatta a lelképásztort: „Tudta, hogy minden ember, minden igehirdető annyit ér, amennyit az igéből megvalósít az életében.”

A délutáni megemlékező istentiszteletet az évtizedeken át ausztriai magyarok között szolgáló Szépfalusi István egykori munkatársai – Antal Imre és felesége, Sebestyén Ágnes népzeneészek – színesítették műsorukkal.

■ ADÁMI MÁRIA felvétele

„Költészetem meghallgatott imádság”

Túrmezei Erzsébet-emlékinnepe Kolozsváron

► Kellemes hangulatú, színvonalas ünnepséggel emlékeztek meg Kolozsváron február 22-én este a száz éve született Túrmezei Erzsébetéről. A rendezvénynek a lutheránus püspökség Reményik Sándor Galériája adott otthont. Dr. Egyed Emese, a Babes–Bolyai Tudományegyetem Magyar Irodalomtudományi Tanszékének egyetemi tanára rendkívül érdekes előadásban méltatta a diakonissza költészetét. Id. Essig József dokumentumfilmje pedig nemcsak tudósított a Kolozsváron is járt költőnőről, hanem mintegy közel is hozta sugárzó személyiségét az egybegyűltekhez. Az alkalom ünnepélyességét emelte a Kolozsvári magyar pedagógusok kamarakórusának műsora, amelyben Túrmezei megzenésített versei is felcsendültek. A költőnő vallomásait, bátorítását Ambrus Réka előadásában hallgathatták meg az egybegyűltek, és a gyülekezet tagjai is szívhez szólóan énekeltek Túrmezei Erzsébet szövegeit.

Dr. Egyed Emese

Az ünnepséget – a szervező Petróczi Kata Szidónia Evangélikus Nőszövetség nevében – Adorján Csilla nyitotta meg. E sorok írójának igei bevezetője a költőnő példaértékű, Krisztus-követő életére mutatott rá.

A 20. század egyik olyan személyiségét tisztelhetjük Túrmezeiben, aki életét teljesen Isten oltalmába ajánlotta, s mindvégig hű maradt az Úrhoz, a vörös csillag fényezte diktátúra időszakában, hányattatások közepette is.

A diakonissza költőnő háromszor járt Kolozsváron. Reményik Sándorral ápolt barátsága nyomán a költő halála után többször ellátogatott a Házsongárdi temetőbe. Először Járo-

si Andor mutatta meg neki a kincses várost. A rendszerváltás után, 1993-ban *Itt és most* című versével bátorította az erdélyi főváros lakóit.

A költőnő a világirodalom himnusz-költészetének és a magyar irodalom nagyjainak metaforavilágában élve, a rímek nagymestereként fogalmazta meg a hitvallás és vigasztalás szavait. Nem riadt vissza az ismert képektől, a refrénektől, a komoly mondanivaló olykor patetikus csengésétől. A vallomás, az imádság, a békítő szó, a magyar jelenben örömmel való helytállás üzenetét közvetítette az őszinte, Krisztus-követő emberek magabiztosságával.

Túrmezei nemcsak nemzeti himnuszunkat fogalmazta újra, hanem – Reményik költészetétől inspirálva – több verset is intézett az evangélikus költőtársához. E versek közül az ünnepi alkalom közönsége az *Épül-e már a csodahíd?* címűt hallgatta meg, amely az ítékezés nyomán született szakadékokat áthidaló „bűnbocsánathidak” lassú, de biztos épüléséről vall.

„Nem csupán az evangélikusok, hanem az egész kereszténység kincse Isten lantosának himnuszgyűjteménye” – fogalmazott méltatásában Egyed Emese irodalomtörténész.

■ KALIT ESZTER

Zimmermann Zsigmond, az eperjesi mártír

► Ha Eperjes utcáit rója az ember, a magyar múlt fájdalmas emlékeivel találkozik. A robusztus börtönépülettel, ahol az eperjesi véstörvényesség tizenkét ülnöke – Caraffa Antal (Antoni) olasz származású Habsburg-tábornok nyomására – koholt vádakot fogalmazott meg, majd kínzásokat hajtatott végre. A valamikori piactérrel, melyen kéttucatnyi, Thököly hívének tekinthető nemes és polgár szenvedett mártírhalt. A mézarlás hátterében a magyar függetlenség eltiprásának és az evangélikusok „megregulázásának” szándéka, valamint Caraffa személyes, borkereskedelemhez fűződő gazdasági érdekei húzódtak meg.

Caraffa börtöne

A felvidéki város – napjainkban Szlovákia harmadik legnagyobb települése – egykori evangélikus kollégiumi épületén magyar nyelvű emléktáblával, kovácsoltvas kerítéssel és a kivégzések tényére utaló szoborkompozícióval emlékezik a mártírookra. A táblán a 325 esztendővel ezelőtti, 1687-es események áldozatai közt első helyen Zimmermann Zsigmond nevét vésték kőbe, aki krisztusi keresztutat járt be. Szörnyű kínzásokat követően társaival együtt március 3-án halálra ítélték, és március 5-én a lutheránus patríciusok közül elsőként küldték vérépadra. Leírni is borzasztó – gyengébb idegzetű olvasóink inkább lapozzanak tovább –: a kirendelt bakó levágta a jobb kezét, a tábori hóhér lefejezte, testét négyfelé darabolták, és elrettentésül Eperjes különböző pontjain keresztekre tűzték; beleit és a véréát a kutyák nyaldosták és ették.

A szörnyű véget ért Zimmermann Zsigmond (Sigmondus) életrajzi adatai igencsak hiányosak. A rendelkezésre álló források jellemzően mártí-

romságának tényét és elborzasztó részleteit, továbbá egy bibliofil képét rajzolják meg. Sem születési dátuma, sem szüleinek neve nem ismert. Ami biztos: ősi eperjesi lutheránus családban látta meg a napvilágot. Tanulmányait az evangélikus kollégiumban végezte. Az iskola befejezése után átvette a család textilkereskedelmi vállalkozásának vezetését, posztó és kelme adásvételével foglalkozott. Sikeresen, hiszen a város legtehetősebb polgárai közé tartozott. Jelentős szerepet vállalt a közéletben: városi tanácsos, az evangélikus kollégium felügyelője volt, tekintélyes adományokkal támogatta Eperjes városát.

A család főtéri háza, a Zimmermann-ház ma Pulszky-házként ismert, mivel utóbb a neves régész, Pulszky Ferenc családjának tulajdonába került. Zimmermann felesége – a vele együtt kivégzett Keczer Andrási lánya – egy kisfiúval maradt özvegyen; vagyonukat a véstörvényesség döntése alapján elkobozták. A később nemesi címet szerző familia a 19. század közepén halt ki.

Zimmermann lelkes és hozzáértő könyvgyűjtő volt. A halála után hat nappal, március 11-én papírra vetett foglalási jegyzék alapján 398 tétel alkototta bibliotékáját. Mindez a 17. század polgári – és nem főnemesi! – tulajdonban levő könyvtárai közül az egyik legjelentősebb volt az akkoriban három részre szakadt hazánkban.

E sorok írójának érdeklődését különösen a Zimmermann-könyvtár természettudományos vonatkozásai kellették fel. Találhatunk közöttük akkoriban még tudományosnak gondolt alkímiai és asztrológiai műveket is. És természetesen valódi csillagászati köteteket! Ezek közül a legfontosabb Johannes Kepler *Epitome astronomiae Copernicanae* és Galileo Galilei *Sidereus Nuncius* című, világképformáló írásműve. Továbbá a császári matematikusi címet viselő kalendáriumszerkesztő, Fröhlich Dávid által jegyzett *Medulla geographiae practicae*, melyben a felvidéki természetbúvár a csillagászati földrajz területére kalandozik.

■ REZSABEK NÁNDOR

Istentiszteleti rend • 2012. március 4.

Böjt 2. vasárnapja (Reminiscere). Liturgikus szín: lila. Lekció: Mt 15,21–28; Ézs 5,1–7. Alapige: ApCsel 20,17–24. Énekek: 81., 189.

Budavár, I., Bécsi kapu tér de. 9. (úrv.) Bence Imre; de. 10. (német, úrv.) Johannes Elrbruch; de. 11. (úrv.) Balicza Iván; du. 6. Bencéné Szabó Márta; FÉBÉ, II., Hűvösvölgyi út 193. de. 10. (úrv., teológusnap); Sarepta, II., Modori u. 6. de. 3/4 11. Sztójanovics András; Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9. de. fél 10. (úrv.) Sztójanovics András; Csillaghegy–Békásmegyér, III., Mező u. 12. de. 10. (úrv.) Fülöp Attila; Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér de. 10. (úrv.) Bálintné Varsányi Vilma; Újpest, IV., Lebstock M. u. 36–38. de. 10. (úrv.) Solymár Péter Tamás; Káposztásmegyér, IV. Tóth Aladár út 2–4. de. 9. (úrv.) Solymár Péter Tamás; Deák tér, V., Deák tér 4. de. 9. (úrv., családi) Smidéliusz Gábor; de. 11. (úrv.) Cselovszky Ferenc; du. 6. (úrv., ifjúsági) Koczor Tamás; Fasor, VII., Városligeti fasor 17. de. fél 10. (angol nyelvű imádság) Scott Ryll; de. 10. (családi) Pelikán András; de. 11. (úrv.) Aradi György; Józsefváros, VIII., Üllői út 24. de. fél 11. Szabó Bertalan; VIII., Rákóczi út 57/a de. 10. (szlovák) Gulácsiné Fabulya Hilda; VIII., Karácsony S. u. 31–33. de. 9. Szabó Bertalan; Ferencváros, IX., Haller u. 19–21., I. emelet de. 11. (úrv., énekes liturgia) Koczor Tamás; Gát u. 2. (katolikus templom) du. 6. (vespera) Bolba Márta, liturgus: Muntag Lőrinc; Kőbánya, X., Kápolna u. 14. de. 10. (úrv.) Benkóczy Péter; Kerepesi út 69. de. 8. (úrv., szuplikáció) Szöllősi István Sándor; Kelenföld, XI., Bocskai út 10. de. 8. (úrv.) dr. Blázy Árpádné; de. fél 10. (úrv., családi) Kovács Viktor; de. fél 11. (úrv.) dr. Blázy Árpádné; du. 6. (vespera) Kovács Viktor; XI., Németszőlgyi út 138. de. 9. dr. Blázy Árpád; Egyetemi és főiskolai gyülekezet, XI. Magyar tudósok krt. 3. du. 5. (a Láthatatlan színház előadása); Budaörs, XII., Szilágyi E. fasor 24. de. 9. (úrv.) Balicza Iván; Budaörs, XII., Kék Golyó u. 17. de. 10. (úrv.) Bencéné Szabó Márta; de. negyed 12. Keczkó Szilvia; Angyalföld, XIII., Kassák Lajos u. 22. de. 10. (úrv.) Grendorf Péter; Zuglói, XIV., Lőcsei út 32. de. 11. (úrv., szuplikáció) Szöllősi István Sándor; XIV. Gyarmat u. 14. de. fél 10. (szuplikáció) Szöllősi István Sándor; Pestújhely, XV., Templom tér de. 10. (úrv.) Szabó B. András; Rákospalota, XV., Juhos u. 28. (kistemplom) de. 10. (úrv.) Kósa László; Rákosszentmihály, XVI., Hősök tere 10–11. de. 10. (úrv., családi) Börönte Márta; Cinkota, XVI., Batthyány I. u. de. fél 11. (úrv., szuplikáció) Kárnyáczki Eszter; Mátyásföld, XVI., Prodam u. 24. de. 9. (úrv., szuplikáció) Kárnyáczki Eszter; Rákoshely, XVII., Tessedik tér de. 9. (úrv.) Nagyné Szeker Éva; Rákoskeresztúr, XVII., Pesti út 111. de. fél 11. (úrv.) Nagyné Szeker Éva; Rákoscaba, XVII., Péceli út 146. de. 9. (úrv.) Kovács Áron; Rákoshely, XVII., Gózon Gy. u. de. 11. (úrv.) Kovács Áron; Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3. de. 10. (úrv.) dr. Korányi András; Pestszentimre, XVIII., Rákóczi út 83. (református templom) de. 8. dr. Korányi András; Kispeszt, XIX., Templom tér 1. de. 10. (úrv.) Széll Bulcsú; XIX., Hungária út 37. de. 8. (úrv.) Széll Bulcsú; Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89. de. 10. (úrv.) Győri János Sámuel; Csepel, XXI., Deák tér de. fél 11. (úrv.) Zólyomi Mátyás; Budaörs, XXII., Játék u. 16. de. 10. (úrv.) Solymár Gábor; Budaörs, Szabadság út 75. de. 10. (úrv.) Endreffy Géza; Budakeszi, Fő út 155. (gyülekezeti terem) de. fél 10. dr. Lacknerné Puskás Sára;

Összeállította: BODA ZSUZSA

Hölgyek előnyben

A világ egyik leggazdagabb embere lett mintegy évtizednyi idő alatt Mark Zuckerberg, a Facebook közösségi oldal alapítója. Larry Page és Sergey Brin, a Google létrehozói szintén a világ legvagyonosabbjai között vannak. Hármuk szembeötölő „közös nevezője” azonban mégsem az óriási siker, hanem egy egészen magától értetődőnek vett dolog: mindhárman férfiak.

Azt mondják, hogy az általunk ma ismert internet erősen maskulin, ugyanis a legfontosabb szolgáltatásokat mind férfiak hozták létre, ezért felépítésük és működésük is a férfiak gondolkodásmódjához áll közelebb. Még a receptgyűjtő oldalak szerkezetét is inkább a férfi programozók gondolatait lehet sejteni...

Nem csoda hát, ha új internetes szolgáltatások törhetnek előre pusztán azért, hogy a női elmének sokkal jobban tetsző struktúrákat alakítsanak ki. A jelenlegi ilyen üdvöske a Pinterest (<http://pinterest.com>), amelynek a működésére már játékosan összeillesztett neve is utal. A pin („gombostű”) és az interest („érdeklődés”) szavak olyan szolgáltatást takarnak, amelynek révén egy virtuális faliújságra tűzhetünk fel számunkra érdekes tartalmakat. Jobban mondván szép dolgokat – divatos ru-

EGYHÁZ ÉS VILÁGHÁLÓ

Rovatgazda: Nagy Bence

hákat, elegáns lakberendezési tárgyakat –, ugyanis a tapasztalatok szerint a felhasználók a nekik tetsző dolgokat osztják meg. Az oldal így leginkább felhasználóinak – akiknek mintegy nyolcvan százaléka nő – ízléséről tanúskodik.

A *Websztán* című magyar szakblog így írt a Pinterest sikeréről: „A Pinterestben szerintem az a legvagányabb, hogy hosszú idő óta ez az első közösségi száj, amit nem a szilícium-völgybeli geekek (internetes szakemberek – a szerk.) emeltek a magasba, hanem a kertvárosi nők. Az internet kezd felnőni.”

Az oldal rendkívül gyors növekedése jól jelzi, hogy van még hova mozogni a mindenhol elérő Facebook-uralom mellett, és érdemes megkeresni azokat a célcsoportokat, amelyeket az általános célú közösségi oldalak már nem elégítenek ki.

A svájci biciskához hasonlatos Facebook mellett egyre inkább elterjednek azok az oldalak és alkalma-

zások, amelyeket nem egész nap látogatunk, hanem csak bizonyos eseményekkor vetünk rájuk pár pillantást. A divatnál maradván: a *Fashism* (<http://fashism.com>) pofonegyszerű szolgáltatása mögött húzódó siker is érthető. Ezt az oldalt, illetve mobilalkalmazást igen egyszerű dologra használják főképpen a fiatalok: egy esemény előtt lefotózzák magukat a viselni kívánt ruhában, és a többi látogató véleményét mondhat, hogy passzolnak-e egymáshoz a ruhadarabok, vagy sem.

A *Fashism* igazi célszám tehát. Népszerűsége soha nem fog túlgűrűzni egy bizonyos rétegen és korosztályon, de el kell ismernünk, hogy meglévő igényt elégíti ki, mégpedig igazán kényelmesen.

A Pinterest és a *Fashism* sikere is azt mutatja, hogy a nőknek szóló tartalmak és eszközök háza táján még vannak lehetőségek. A tendencia azt mutatja, hogy lassan mindenki tagja lesz egy nagy közösségi oldalnak, ugyanakkor az érdeklődési körének megfelelően további közösségi oldalakat is látogatni fog. Az olyan területek, mint a divat, megfelelő terepet jelentenek a feltörekvő vállalkozásoknak – az egyházak szempontjából a kérdés az, hogy vajon a vallás lehet-e az interneten olyan divat, mint maga a divat...

■ NAGY BENCE

Új evangélikus élet...

Shokása szerint már egy héttel előbb, hétfőn megküldte az általa gondozott ifjúsági oldal soron következő anyagait, ellenőrizte a betördelt szövegeket, majd másnap, a február 14-i lapzárta délelőttjén megszülte első gyermekét...

Az *Evangélikus Élet* szerkesztő-ségi titkára, Zsolczainé Vitális Judit anyai örömeiben osztozunk most családtagjaival együtt, és hisszük: olvasóink is örömmel veszik, hogy lapunk hasábjain is közzé tesszük ezt az örömhírt. Mint a mellékelt fénykép is mutatja, a kecskeméti kórházban 3 és fél kilogrammal született Zsolczai Anna Judit tizenegy napon is éppoly mosolygós, mint édesanyja, és gyanítjuk, hogy vitalitását is megörökölte...

► EvÉlet-infó

HIRDETÉS

Hat prédikáció a szenvedésről

A Luther Kiadó újdonsága

Johannes Eger német evangélikus lelkész nevét többek között az 1934-ben a Vandenhoeck & Ruprecht kiadó gondozásában megjelent, *A te igéd egyházad oltalma* (*Dein Wort ist Deiner Kirche Schutz*) című prédikációs kötetből ismerjük, amelyben Eger mellett a kor olyan meghatározó lelkészeinek egyházi szülői igehirdetése szerepelnek, mint Hans Assmussen, Friedrich von Bodelschwingh, Martin Niemöller, Eberhard Röhrich, Karl von Schwartz, Wilhelm Stählin.

A szerző saját igehirdetéseit tartalmazó jelen prédikációs kötet két évtizeddel korábban, 1914-ben látott napvilágot. A hat igehirdetés mindegyikének központi témája a szenvedés. A szenvedésben a keresztén Isten nem csupán jelen van, hanem az kinyilatkoztatásának, igazi valóságának és öneleplezésének eseménye. Az együtt szenvedő Isten és a szenvedés támadásának kitett ember tekintetében találkozási képessé tesz a jelen körülményein való tútekintésre, hiszen a szabadítás, látásmódunk megváltozása, életünk teljességének tudata is a kereszt és a szenvedés ajándéka.

Johannes Eger írásba foglalt beszédei ezekről az ajándékokról szólnak, mégpedig úgy, hogy közben nevel is ember-társunk tisztelőre, a gyermekekkel való helyes bánásmódra, környezettudatosságra és mértékletességre a világ javával szemben. Bár majd száz éve olvashatták először az érdeklődők, gondolatait a mai olvasók is személyesnek és az egyéni életvezetés szempontjából is minden bizonnyal mértékadónak fogják érezni.

Johannes Eger: *A szenvedés mint Isten kinyilatkoztatása – Elmélkedések a szenvedésről.* Luther Kiadó, Budapest, 2012. Ára 1290 Ft.

Teremtésvédelem böjtben

Véget ért a farsang, a tél múlása felett érzett örömünk ideje. Február 22-én, hamvazószerdán beköszöntött a böjt, amikor befelé fordulással, elcsendesedéssel készítjük fel magunkat a húsvét minél teljesebb megélésére. A *Naphimnusz-egyesület* szeretné a böjt idejét is kihasználni arra, hogy a teremtésvédelem témakörét a figyelem középpontjába állítsa. Tesszük ezt annál is inkább, mert a böjt önmegtartózkodási gyakorlatai és a teremtésvédelmi elvek által javasolt fogyasztáscsökkentés magától értetődő kapcsolatot kínálnak.

Túl a böjti lemondáson az elcsendesedés és befelé fordulás a valódi értékek felfedezését is hivatott elősegíteni. Ez szintén összeköti a teremtésvédelmet a böjttel. Állítjuk, hogy ha (újra) felfedezzük életünk valódi értékeit, és ezek szerint élünk, az a környezetünk terhelését is csökkenteni. Hogy segítsünk olvasóinknak a fenti

gondolatokat a gyakorlatba átültetni, azt tervezzük, hogy honlapunkon (www.terentesvedelem.hu) a böjt minden vasárnapján – hetenként más-más témára koncentrálna – egy-egy cikket teszünk közzé, amely életünk valamely területét elemzi, és teremtésvédelmi indíttatású böjtlési ötleteket, tanácsokat ad.

Terveink szerint az alábbi témákat fogjuk tárgyalni:

Február 26. – az étkezés hete. Klasszikus böjti téma: mit, miért együnk, avagy ne együnk (hús, luxusételek stb.).

Március 4. – a lakás hete. „Akkor is terheljük a környezetet, amikor alszunk.” Mekkora a lakásunk hatása, hogyan mérsékelhetjük ezt a hatást (fűtés, világítás, gépek stb.)?

Március 11. – a természet hete. Menjünk ki! Csodálkozzunk rá a teremtett világra, és tegyünk érte (megóvás, gazdagítás, ápolás, kertészke-

dés stb.)! Teremtett testünk megóvása (egészségtudatosság, mozgás, szűrés stb.).

Március 18. – a közlekedés hete. Hova menjünk, hova ne menjünk, mivel menjünk, hogyan menjünk?

Március 25. – értékek hete. Mi az, ami valóban fontos, és a környezetet sem terheli? (Találkozunk, látogassunk, segítsünk!)

Április 1. virágvasárnap – az ima hete. Adjunk hálát teremtett világunkért, és dicsőítsük Istent! Kérjük, hogy segítsen a mértékletességben, az értékek meglátásában, a megújulásban.

Reméljük, a fenti izelítő felkeltette érdeklődésüket, és ellátogatnak az oldalunkra vasárnap esténként. Igyekezzünk olyan gondolatokkal, tanácsokkal és példákkal előállni, amelyek segítik olvasóinkat a húsvét lelkileg elmélyültebb és teremtett világunkat is teremtésmentesítő megélésében.

■ ROHÁLY GÁBOR

HIRDETÉS

DIGITALSTAND
www.digitalstand.hu

Olvassa az Evangélikus Élet digitális változatát!
Válogasson az első magyar platformfüggetlen online újságstand kínálatából, olvasson számítógépen, táblagépen vagy okostelefonon!

www.digitalstand.hu
Csatlakozzon hozzánk a Facebookon is!

HIRDETÉS

Meghívó

A kővágóörsi evangélikus műemlék templom harangjai hálaadó istentiszteletre és megemlékezésre hívják mindazokat, akik zívésen emlékeznek a száz éve született nagytiszteletű *Sümei István* lelkész úr gyülekezet- és templomépítő munkásságára, hitébresztő igehirdetői és ifjúsági szolgálatára.

Összegyülekezés: március 10. (szombat), 10.30-tól.

Program

11.00: Istentisztelet úrvacsorával (*Bozorády Zoltán* és *Veress István*).

12.15: Emlékezés a korszakra és tényezőire (*D. Keveházi László*).

13.30: Szerény agapé, társalkodó, fogadás (emlékek, élmények).

Információ:

istvan.veress@lutheran.hu, tel.: 20/824-7390;
Sümei István – tel.: 20/824-8258.

myLuther

WWW.MYLUTHER.HU

HÍREK, HIRDETÉSEK

HIRDETÉS

A kelenföldi evangélikus gyülekezet tanácstermében (1114 Budapest, Bocskai út 10.) március 3-án, szombaton délután 16.30-kor kezdődő szeretetvendégségen *dr. Csepregi Zoltán* egyháztörténész gondolatébresztő, érdekesítő előadást tart *Reformáció és nők* címmel. Minden kedves érdeklődőt szeretettel hívunk és várunk!

HIRDETÉS

Fogadóórát minden hónap első hétfőjén tartom. Mindenkit szeretettel várok délután három órától öt óráig a Déli Egyházkerület székházában (1088 Budapest, Puskin u. 12.).

Radosné Lengyel Anna
országosfelügyelő-helyettes,
a Déli Egyházkerület felügyelője

HIRDETÉS

Meghívó

Az Evangélikus Belmissziói Baráti Egyesület (EBBE) tavaszi sorozatának címe: *A nem lelkészi lelki szolgálat egyházunkban*. A következő alkalom március 8-án, csütörtökön 17 órakor kezdődik az országos iroda utcáról nyíló termében (1085 Budapest, Üllői út 24.). Áhítat: *Seben Glória*. Előadás: *Mit tanít a teológia az egyházon belüli nem lelkészi lelki szolgálatról?* – *dr. Reuss András*.

HIRDETÉS

Magyarok a Szlovákiai Evangélikus Egyházban

A Magyar Televízióban március 4-én, vasárnap az m1-en 11.30-kor, az m2-n 14.25-kor *Magyarok a Szlovákiai Evangélikus Egyházban* címmel 26 perces dokumentumműsort láthatunk. Szerkesztő *Nagy László*, rendező-operatőr *Horváth Tamás*.

Halálozás

Mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy *Megyer Lajosné* született *Benyhe Vilma* – evangélikus lelkész, esperes neje – életének 96. évében hazatért megváltó Urához. Temetése március 9-én 11 órakor lesz a nyíregyházi Északi temetőben.

A gyászoló család

Új nap – új kegyelem

Vasárnap (március 4.)

Aki a Felséges rejtékében lakik, a Mindenható árnyékában pihen, az ezt mondhatja az Úrnak: Oltalmam és váram, Istenem, akiben bízom! Zsolt 91,1–2 (2Tím 1,7; Mk 12,1–12; Róm 5,1–5/6–11; Zsolt 123) Naponta szembeesünk emberi tragédiákkal, és saját sorsunk miatt is szorongunk. Lakhatás, munka, egészség, lelki épség – milyen törekeny, sérülékeny az emberi lét! Jó lenne elrejtőzni és védett falak mögött biztonságban élni. Mint amikor gyerekek voltunk, és szüleink megvédtek. A világ nem ad védelmet – egyedül Isten tud szárnyai alá venni. Érezzük át annak a jelentőségét, hogy a Mindenható maga az, aki ránk vigyáz, akinél elrejtőztünk! A félelmet váltsa fel a hála, és adjunk másoknak is az Istennél nyert békéből, erőből!

Hétfő (március 5.)

Nem az a megbízható ember, aki önmagát ajánlja, hanem az, akit az Úr ajánl. 2Kor 10,18 (2Móz 3,11–12a; Jer 26,1–3.7–16.24; Mk 10,32–34) Megbízható orvost, zárszerelőt, asztalost... stb. keresek. Bőngészem a hirdetéseket, amelyekben mindenki a legjobb színben tünteti fel önmagát. Sokszor mégis csalódás, amikor az ember hisz a szép szavaknak... Mindjárt más, ha valakit nemcsak szavai, hanem tettei ajánlanak. Pál apostol fenti sorainak bevezetése – „*Aki pedig dicsekszik, az Úrral dicsekedjék*” – a kulcsa mindennek. Ha tisztán látjuk, hogy sikereinkért neki tartozunk hálaival – mert velünk van, ő adja képességeinket, tehetségünket –, boldog emberek leszünk, és a világ előtt is hitelesek. S bizonyos, hogy az Úr „ajánlani” fog, ad előmenetelt, áldást munkánkra, szolgálatunkra.

Kedd (március 6.)

Megáld bennünket az Isten, féljék őt mindenütt a földön! Zsolt 67,8 (Ef 1,3; Jób 2,1–10; Mk 10,35–45) Nem csak ott van jelen Isten áldása, ahol jólét, gazdagság, fényes jövő ígérkezik. Az Úristen ott van mindenütt, és munkálkodik, s félni őt minden teremtet lénynek kell. Hálaival elvinni jót és rosszat – talán ez az egyik legnagyobb lecke a hívó ember számára is. Megvárni, hogy mit hoz ki a történelekből Isten. Nem kapkodni, nem lázadni, hanem elfogadni és rá figyelve lépni mindig egyet előre. Hinni, hogy mindent javunkra cselekszik. Panaszkodni is szabad, de neki, az Atyának mondjuk el először, mi bánt, mi aggaszt. Nála van a megoldás, a vigasztalás.

Szerda (március 7.)

Tőle, általa és érte van minden: övé a dicsőség mindörökké. Róm 11,36 (5Móz 10,17; 2Móz 17,1–7; Mk 10,46–52) A lelki élet megélése, a nagy kérdések végiggondolása talán már bele sem fér üzött napjainkba ebben a zaklatott, nehéz, kiszámíthatatlan világban... Pedig ránk omlik minden, ha nem a legfontosabbra figyelünk. Ez pedig: a Krisztus. „Helyettem. Énhelytem! Énhelytem! / Ez a szó zengi át életem. / Napfény gyanánt ez tündököl felettem, / s ez nyitja meg a mennyet is nekem.” Túrmezei-évet ünnepeünk, a diakonissza költőnő *Aki helyett a Krisztus vezérezte* című versét (is) ajánlom lassú végiggondolásra, szívet megindítóan szép üzenetének megértéséhez egy csendes negyedórát kívánva.

Csütörtök (március 8.)

Krisztus mondja: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek.” Mt 11,28 (Jer 2,13; 1Jn 1,8–2,2/3–6; Mk 11,1–11) Megtapasztaltam az elmúlt évben, hogy a nyugalmat és pihenést nem lehet megvenni. Sem kölcsönkérni. A gyászoló ember arra eszmél, hogy nem tud aludni, pihenni, mindig fáradt és szomorú a lelke. Nem talál nyugalmat. Az ebben a helyzetben lévőeknek mondom, hogy nem érdemes másutt keresni a vigasztalást, mint ott, ahol valóban van. Aki meghalt értünk, tudja, milyen fájdalmakat hordozunk, milyen a veszteség érzése. Jézusnál keressünk pihenést, nyugalmat. Olvassunk igét úgy, hogy rászánunk időt, és hagyjuk, hogy megszólítson benne, hogy kiutat mutasson az alagút sötétjéből.

Péntek (március 9.)

Az Úr beszéde megmarad örökké. Ez pedig az a beszéd, amelyet hirdettek nektek. 1Pt 1,25 (Ézs 59,21; Lk 9,43b–48; Mk 11,12–19) „Hazánkban évente mintegy százezer Biblia jelenik meg és kerül kereskedelmi forgalomba. Ekkora példányszámban, évről évre hasonló mennyiségben, nem nagyon fogy más műből; az eladási adatok azt mutatják, még mindig ez a legnépszerűbb könyv.” Megmarad örökké – nyomtatott, digitális Bibliák formájában, szövegekről hirdetve szól Isten szava. Óvodások tanulják lelkesen a bibliai történeteket, és idős emberek egy leált élet után is kapnak új üzenetet az igéből. Van ehhez fogható?

Szombat (március 10.)

Krisztus mondja: „Higgyétek, hogy mindazt, amiért imádkoztok, és amit kértetek, megkapjátok, és meg is adatik nektek.” Mk 11,24 (Zsolt 62,2; Gal 2,16–21; Mk 11,20–25) „A nagy Élet-kertben / Mindennek sorsa van” – írja a Sors nagy költője, *Ady*. Sorsunk és Istennel való kapcsolatunk, hitünk komolysága, mélysége, gyermeki őszintesége mint kérdőjel áll elénk az ige által. Mit is kellene kérni, hogy azt az életet élhessük, amelyben kiteljesedünk? A mag legyen jó, mert jó magból jó gyümölcs terem. Azért imádkozzunk, hogy Isten azt adja meg, *azt a magot*, amely az ő dicsőségére hajt ki és terem. Az Élet-kert fajaként akkor leszünk áldottak, termők, hasznosak és a szemnek kedvesek, Istennek pedig öröme telik bennünk.

■ KÖHÁTI DOROTTYA

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Ajánló a rádió és a televízió műsoraiból március 4-étől március 11-éig

VASÁRNAP	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA
9.34 / Magyar Katolikus Rádió <i>Templom-tér-kép</i> A veszprémi vár templomai 9.50 / m1 <i>Kérdések a Bibliában</i> 10.05 / m1 <i>Református magazin</i> 11.05 / m1 <i>Látogatásban Csomós Lajos református püspöknél</i> 11.30 / m1 <i>Magyarok a Szlovákiai Evangélikus Egyházban</i> (ismétlés: m2 / 14.25) 15.05 / Bartók rádió <i>Musica sacra</i> (egyházzenei magazin) 21.15 / Bartók rádió <i>Az emberi hang dicsérete</i> Benne: Händel: <i>Izrael Egyiptomban</i> (oratórium)	6.35 / Duna Tv <i>Élő egyház</i> (vallási híradó) 11.00 / m1 <i>Út Londonba</i> (olimpiai magazin) 11.30 / Kossuth rádió <i>Vendég a háznál</i> Gyerekekről – felnőtteknek 14.00 / Bartók rádió <i>A hét zeneszerzői: magyarországi zeneszerzők a 18–19. században</i> Benne: Werner: <i>A tékozló fiú</i> (oratórium-előjáték) 16.05 / m2 <i>Hogy volt!?!... – válogatás az MTV archívumából</i> Latinovits Zoltán 21.30 / Duna World <i>Ördöglovas</i> (magyar játékfilm, 1943) (80')	10.00 / Bartók rádió <i>Hang-fogó</i> Benne: Bruhns: <i>Gelobet seist du, Jesu Christ</i> (korál-előjáték) 12.30 / Pax Tv <i>Hét ima</i> (koncertfilm) 13.15 / Bartók rádió <i>A Pro Musica Leánykar hangversenye</i> Benne: Kodály: <i>150. genfi zsoltár</i> 18.30 / m1 <i>Maradj talpon!</i> (kvízműsor) 21.30 / Duna Tv <i>Az utolsó kalandor II/1.</i> (francia tévéfilm, 2001) (104') 23.00 / Petőfi rádió <i>Akuszti</i> A Söndörgő együttes koncertje az MR 8-as stúdiójában	10.00 / Bartók rádió <i>Hang-fogó</i> Benne: Richard Strauss: <i>Salome</i> – Salome zárómonológja 12.00 / Kossuth rádió <i>Déli harangszó az acsai evangélikus templomból</i> 13.30 / Kossuth rádió <i>„Tebenned bíztunk eleitől fogva...”</i> A református egyház félórása 13.40 / Pax Tv <i>Itt az Isten köztünk</i> (ismeretterjesztő film) 21.30 / m1 <i>Pesty Fekete Doboz</i> (dokumentumműsor) 21.30 / Duna World <i>Gogol: Holt lelkek</i> (magyar tévéfilm, 1985) (102')
CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
5.20 / m1 <i>Hajnali gondolatok</i> 10.00 / Viasat History <i>Teréz anya – a sötétség szentje</i> (dokumentumfilm) 12.05 / Bartók rádió <i>Bravissimo!</i> Benne: Pálur János orgonál 14.15 / Duna World <i>Rendhagyó történelemóra</i> Zsigmond és kora 14.45 / Duna Tv <i>Szerelmes földrajz</i> Ferencvárosi maradok... 17.00 / Pax Tv <i>A neked szabott fehér ruha</i> A Zákus Média centrum evangélicációs műsora 21.30 / Duna Tv <i>Csinibaba</i> (magyar játékfilm, 1997) (99') 23.00 / Bartók rádió <i>Dzsessz a Márványteremben</i>	14.00 / Bartók rádió <i>A hét zeneszerzői: magyarországi zeneszerzők a 18–19. században</i> Benne: Deppisch: <i>Te Deum</i> 16.10 / Duna Tv <i>Állatok nyelve</i> (német ismeretterjesztő sorozat) A vadon szavai 16.30 / Pax Tv <i>Böjte Csaba atya a szeretetről</i> 18.00 / Bartók rádió <i>A zenéről</i> Születésnap beszélgetés Sebő Ferencsel 19.40 / Kossuth rádió <i>Csillagváró</i> A Makám együttes felvételeiből 23.10 / Duna World <i>Andorra, a Pireneusok törpe-állama</i> (magyar ismeretterjesztő film)	5.30 / Duna Tv <i>150 éves a Károli Gáspár Református Egyetem</i> (magyar ismeretterjesztő film) 6.45 / Duna Tv <i>Az Ótestamentum</i> (olasz mesesorozat) József és a fáraó 8.59 / m2 <i>A Biblia gyermekeknek – Újszövetség</i> 15.35 / Duna World <i>A kézdíszentléleki Perkő-kápolna</i> (magyar dokumentumfilm) 16.40 / m1 <i>A Szövetség</i> Biblia-vetélkedő 19.30 / Duna World <i>Magyar emlékek Krakkóban</i> (magyar dokumentumfilm) 22.15 / m1 <i>Zorán-koncert 2011</i> (koncertfilm)	6.00 / Bartók rádió <i>Muzsikálós reggel</i> Benne: vasárnapi orgonamuzsika 8.05 / MR6 – A régió rádiója <i>Zsinatoló</i> (vasárnapi ökumenikus műsor) 10.00 / Duna Tv <i>Világ-Nézet</i> Kereszt és toll 10.15 / m1 <i>Evangélikus magazin</i> (ismétlés: m2 / 13.20) 10.45 / m1 <i>Metodista ifjúsági műsor</i> 14.00 / Bartók rádió <i>Kritikus füllel</i> Welt, gute Nacht – Johann Christoph Bach motettái és dialógusai 21.05 / Bartók rádió <i>Az emberi hang dicsérete</i> Benne: Palestrina: <i>Stabat Mater</i>

Evangélikus Élet – A Magyarországi Evangélikus Egyház hetilapja

E-mail: evelet@lutheran.hu • EvÉlet on-line: www.evelet.hu, www.evangelikusélet.hu

Hirdetésfelvétel: hirdetes@evelet.hu • Előfizetés: elofizetes@evelet.hu

Szerkesztőség: 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-1108; 20/824-5519, fax: 1/486-1195.

Szerkesztőségvezető: Boda Zsuzsa (zsuzsa.boda@lutheran.hu). Szerkesztőségi titkár (előfizetési és hirdetési ügyek referense): Vitális Judit (judit.vitalis@lutheran.hu).

Főszerkesztő: T. Pintér Károly (karoly.pinter@lutheran.hu). Olvasószerkesztő: Dobsonyi Sándor (sandor.dobsonyi@lutheran.hu). Tervezőszerkesztő / EvÉlet on-line: Nagy Bence (bence.nagy@gmail.com). Rovatvezetők: Boda Zsuzsa – Új nap – új kegyelem (zsuzsa.boda@lutheran.hu), Hafenscher Károly – Régi-új liturgikus sarok (hafo@lutheran.hu), Kendeh K. Péter – Oratio oecumenica (peter.kendeh@lutheran.hu), Véghegyi Antal – A vasárnap igéje (antal.veghelyi@lutheran.hu).

Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu) 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-5478, 1/486-1228; 20/824-5518;

fax: 1/486-1229. Felelős kiadó: Kendeh K. Péter (peter.kendeh@lutheran.hu).

Nyomdai előállítás: Konsilo Kft. (1022 Budapest, Tapolcsányi u. 6.). Felelős vezető: Nagy Zoltán.

Árusítja a kiadó és a Magyar Posta Rt. (ÜLK) INDEX 25 211, ISSN 0133-1302

Előfizethető közvetlenül a kiadónál vagy postautalványon. Az előfizetési díj beföldön (illetve Románia és Szlovákia területén) negyed évre 3250 Ft, fél évre 6500 Ft, egy évre 13 000 Ft, európai országba egy évre 43 800 Ft (168 euró), egyéb külföldi országba egy évre 51 200 Ft (196 euró). Csak a minden hónap 15-ig beérkező lemondásokat tudjuk az azt követő hónap elsőjével törölni, ellenkező esetben még egy hónapig jár az újság. Beküldött kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Az adott lapszámba szánt kéziratokat a megelőző hét csütörtökéig kérjük leadni! A hétfő délutáni lapzártakor kizárólag a hét végi eseményekkel összefüggő (és a szerkesztőséggel előzetesen egyeztetett) írásokat tudjuk figyelembe venni. Az e-mailben küldendő kéziratokat az evelet@lutheran.hu, a hirdetéseket a hirdetes@evelet.hu címre várjuk.

